اربعینیان

تجربیات مربوط به پیاده روی اربعین

سید محمود هاشمی دهسرخی

بسم الله الرحمن الرحیم

اربعینیان: تجربیات مربوط به پیاده روی اربعین

نویسنده:

محمود هاشمی دهسرخی

ناشر چاپی:

آشیانه برتر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

اربعینیان: تجربیات مربوط به پیاده روی اربعین

مشخصات کتاب

سرشناسه : هاشمی دهسرخی، سیدمحمود

عنوان و نام پدیدآور : اربعینیان: تجربیات مربوط به پیاده روی اربعین/ مولف سیدمحمود هاشمی دهسرخی؛ مجری طرح موسسه فرهنگی قرآن و عترت ندای کلام هادی.

مشخصات نشر : اصفهان: آشیانه برتر ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۹۶ص.؛ ۱۹×۹/۵س م.

شابک : ۲۵۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۳۸-۵۶-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

عنوان دیگر : تجربیات مربوط به پیاده روی اربعین.

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- اربعین

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- زیارت نامه ها

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- سوگواری ها

موضوع : زیارتنامه اربعین

موضوع : زیارتگاه های اسلامی -- عراق

شناسه افزوده : موسسه فرهنگی قرآن و عترت ندای کلام هادی

رده بندی کنگره : BP۴۱/۵/۱۷۴الف۴ ۱۳۹۳

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۵۳۴

شماره کتابشناسی ملی : ۳۶۵۹۶۲۵

کلیاتی درباره زیارت امام حسین علیه السلام

مفهوم زیارت

عکس

صوت

.Your browser does not support the audio tag

زیـارت در لغت، از مادۀ «زَور»(۱) آمـده و بـه معنـای میـل به چیزی و روی گردانـدن از چیز دیگر است؛ یعنی در زیـارت، دو ویژ گی وجود دارد: اول، روی گرداندن از چیزی؛ دوم، تمایل و روی آوردن به چیزی یا کسـی. پس نمی توان «دید و بازدید» را نوعی زیارت دانست. زیارت، وقتی صـحیح است که زائر از همه کس و همه چیز، دل بشوید و به آن کسـی که به دیدارش می شـتابد، دل ببندد. شرط فقهی آن نیز، داشتن قصد قربت است. پس زیارت در اصطلاح، دل بریدن از همه چیز، و دل بستن به محضر مقدس معصوم، به قصد تقرب الی الله می باشد.

زیارت، روشی برای ارتباط با معصوم، در زمان ظهور و حیات و ممات

۱- مفردات الفاظ قرآن، ج ۲، ص ۱۶۲؛ کتاب العین، ج ۷، ص ۳۸۰؛ المحیط فی اللغه، ج ۹، ص ۸۱.

معصوم است. زیارت یکی از مهمترین عوامل ایجاد و تقویت ارتباط شیعیان با روح آسمانی خاندان رسالت می باشد. زیارت، این ارتباط را عمیق و دائمی می گرداند و شـیعیان خالص و واقعی پرورش می دهد. زیارت، جریانی چند لایه با ابعاد فرهنگی، سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و عرفانی است که تاثیرات فردی و اجتماعی بسیار دارد.

انواع زیارت

.Your browser does not support the audio tag

زیارت حضـرات معصومین علیهم السـلام، به هر شـکل که باشد، یک نوع معرفت نسبی را به آن حضـرات، ایجاد می کند؛ اما

برای این که توجه ما به آن بزرگوران بیشتر شود و از زیارت حضرات معصومین علیهم السلام بهرهٔ بیشتری ببریم، باید توجه کنیم که زیارت، بر دو قسم است:

زیارت تأدبی

این نوع زیارت، برای عرض ادب به پیشگاه بزرگان دینی صورت می گیرد و در حد رفتن به حرم و خواندن زیارت نامه، انجام می شود؛ یعنی همان زیارت متداول میان مردم که به زیارتگاه ها می روند، خدمت آن بزرگواران می رسند، با ادب و احترام وارد می شوند، زیارت نامه های مرسوم را می خوانند، از برکات معنوی آنجا بهره می برند، بعد هم به خانه و کاشانهٔ خود برمی گردند و برای توفیق این زیارت، مراتب سپاس و شکرگزاری از خدا را به جا می آورند.

زیارت تعرفی (مرحلهٔ عالی زیارت)

این زیارت، بر اساس تفکر و شناخت می باشد و هر چه بیشتر و بهتر صورت بگیرد، موجب بالا رفتن عرفان و معرفت می گردد و منتهی به تحول در اخلاق و رفتار و اندیشهٔ انسان می شود. برای انجام چنین زیارتی، باید چندین مسأله را لحاظ کنیم:(۱)

قصدمان از زیارت، عرض ادب و احترام و کسب شناخت باشد.

پیش از آن که حرکت زیارتی را آغاز کنیم، اطلاعات خود را نسبت به

۱- ر.ک: ترجمه کامل الزیارات، ص۲۵۳، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۷۴، ۴۸۷.

آن مقصود، بیشتر نماییم و برای شناخت بیشتر، برنامه ریزی داشته باشیم.

دل را از تعلق به غیر، رها سازیم.

تمام توجه خود را معطوف به زیارت و زیارت شونده کنیم.

اگر به زیارت معصوم می رویم، او را حی و زنده بدانیم.

قبل از ورود به زیارتگاه، به فکر فرو برویم و جایگاه معصوم و مقام معنوی اش را ــ که همان واسطه بودن میان خالق و مخلوق است ــ در نظر بگیریم و خضوعی را که باید یک معتقد واقعی نسبت به معصوم داشته باشد، در خود ایجاد کنیم.

برای وارد شدن به حرم، اجازه بگیریم.

تا اجازهٔ ورود، صادر نشـده و به دلمان الهام نشده است که «وارد شو»، وارد حرم مطهر نشویم؛ حتی اگر چندین بار، این مسأله تکرار شود و مقدمات ورود، طول بکشد.

به هنگام ورود، چشمی اشکبار و صورتی شرمسار و وجودی سراسر آماده به خدمت داشته باشیم.

به هنگـام زیـارت کردن و سـلام دادن، توجه داشـته باشـیم که «سـلام» به معنـای «تسـلیم» است، نه درود. پس وقتی خطـاب به معصوم می گوییم «السلام علیک»، باید تمام وجود خود را به صورت واقعی، تسلیم وی نماییم.

آداب زیارت معصومین

آداب زیارت معصومین علیهم السّلام که رعایت آنها در همه مشاهد مشرفه مستحب است:(۱)

۱. غسل زیارت، قبل از تشرف به حرم (یک بار در شبانه روز).

۲. خواندن دعای مأثور هنگام غسل (که در مفاتیح آمده است).

۳. پاکی از حدث اکبر (جنابت، حیض، نفاس) و حدث اصغر.

۴. پوشیدن لباس پاک و پاکیزه و سفید و نو؛ مگر در زیارت امام حسین علیه السلام.

۵. حرکت با آرامش و وقار و برداشتن گام های کوتاه، هنگام

۱- ر.ک: ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۲۷ و ۷۵۵؛ ثواب الأعمال، ص ۲۴۴.

رفتن به سمت روضهٔ مقدس.

۶. پا برهنه بودن هنگام تشرف به روضهٔ منوّره.

۷. خوش بو کردن خود؛ مگر در زیارت امام حسین علیه السلام.

۸. توجه و حضور قلب، به هنگام رفتن به حرم مطهّر.

۹. توقف در آستانهٔ حرم، و سلام و اذن دخول با کلمات مأثور.

۱۰. بوسیدن آستان و سجده برای خدا به شکرانهٔ توفیق زیارت.

۱۱. بوسه بر زمین در مقابل معصوم علیه السّلام جهت احترام.

۱۲. داخل شدن با پای راست و خارج شدن با پای چپ.

۱۳. نزدیک شدن به ضریح از پیش رو و چسبیدن به آن.

۱۴. بوسیدن قبر مطهّر و مالیدن طرف راست صورت بر آن.

۱۵. پشت به قبله و رو به معصوم ایستادن در هنگام زیارت.

۱۶. رفتن نزد سر مبارک و رو به قبله ایستادن و دعا کردن.

۱۷. ایستاده بودن هنگام زیارت، مگر آن که عذری باشد.

۱۸. سر به زیر افکندن و به چپ و راست و بالا نگاه نکردن.

۱۹. تکبیر گفتن به هنگام تشرف و پیش از خواندن زیارت.

۲۰. خواندن زیارت مأثور و وارد شده.

۲۱. خواندن نماز زیارت در کنار سر مبارک.

۲۲. دعا کردن پس از نماز زیارت (دعای مأثور، افضل است).

۲۳. خواستن حاجت برای خود و برادران دینی.

۲۴. زیارت کردن به نیابت از دوستان و خویشان.

۲۵. تلاوت قرآن و هدیه کردن ثواب آن به معصوم علیه السّلام.

۲۶. اجتناب از سخنان ناشایست و لغو و بیهوده.

۲۷. بلند نکردن صدا در محضر معصوم علیه السّلام.

۲۸. بیهوده ننشستن در حرم و خارج شدن پس از زیارت.

۲۹. به عقب گام نهادن

ص: ۴

هنگام خروج از روضهٔ مقدسه.

۳۰. تصمیم بر بازگشت برای زیارت دوباره.

۳۱. وداع کردن با معصوم علیه السلام به وسیلهٔ کلمات مأثور.

آداب زیارت معصومین

.Your browser does not support the audio tag

آداب زیارت معصومین علیهم السّلام که رعایت آنها در همه مشاهد مشرفه مستحب است:(۱)

۱. غسل زیارت، قبل از تشرف به حرم (یک بار در شبانه روز).

۲. خواندن دعای مأثور هنگام غسل (که در مفاتیح آمده است).

۳. پاکی از حدث اکبر (جنابت، حیض، نفاس) و حدث اصغر.

۴. پوشیدن لباس پاک و پاکیزه و سفید و نو؛ مگر در زیارت امام حسین علیه السلام.

۵. حرکت با آرامش و وقار و برداشتن گام های کوتاه، هنگام رفتن به سمت روضهٔ مقدس.

۶. پا برهنه بودن هنگام تشرف به روضهٔ منوّره.

۷. خوش بو کردن خود؛ مگر در زیارت امام حسین علیه السلام.

۸. توجه و حضور قلب، به هنگام رفتن به حرم مطهّر.

۹. توقف در آستانهٔ حرم، و سلام و اذن دخول با کلمات مأثور.

۱۰. بوسیدن آستان و سجده برای خدا به شکرانهٔ توفیق زیارت.

۱۱. بوسه بر زمین در مقابل معصوم علیه السّلام جهت احترام.

۱۲. داخل شدن با پای راست و خارج شدن با پای چپ.

۱۳. نزدیک شدن به ضریح از پیش رو و چسبیدن به آن.

۱۴. بوسیدن قبر مطهّر و مالیدن طرف راست صورت بر آن.

۱۵. پشت به قبله و رو به معصوم ایستادن در هنگام زیارت.

۱۶. رفتن نزد سر مبارک و رو به قبله ایستادن و دعا کردن.

۱۷. ایستاده بودن هنگام زیارت، مگر آن که عذری باشد.

۱۸. سر به زیر افکندن و به چپ و راست و بالا نگاه نکردن.

۱۹. تکبیر گفتن

۱- ر.ک: ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۲۷ و ۷۵۵؛ ثواب الأعمال، ص ۲۴۴.

به هنگام تشرف و پیش از خواندن زیارت.

۲۰. خواندن زیارت مأثور و وارد شده.

۲۱. خواندن نماز زیارت در کنار سر مبارک.

۲۲. دعا کردن پس از نماز زیارت (دعای مأثور، افضل است).

۲۳. خواستن حاجت برای خود و برادران دینی.

۲۴. زیارت کردن به نیابت از دوستان و خویشان.

۲۵. تلاوت قرآن و هدیه کردن ثواب آن به معصوم علیه السّلام.

۲۶. اجتناب از سخنان ناشایست و لغو و بیهوده.

۲۷. بلند نکردن صدا در محضر معصوم علیه السّلام.

۲۸. بیهوده ننشستن در حرم و خارج شدن پس از زیارت.

۲۹. به عقب گام نهادن هنگام خروج از روضهٔ مقدسه.

۳۰. تصمیم بر بازگشت برای زیارت دوباره.

۳۱. وداع کردن با معصوم علیه السلام به وسیلهٔ کلمات مأثور.

آدام مخصوص زیارت امام حسین علیه السلام

عکس

.Your browser does not support the audio tag

امام صادق علیه السلام فرمود: «اگر خواستی امام حسین علیه السلام را زیارت کنی، او را در حالی زیارت کن که:

۱. غمگین باشی؛

۲. غبار آلود باشی؛

۳. گرسنه باشی؛

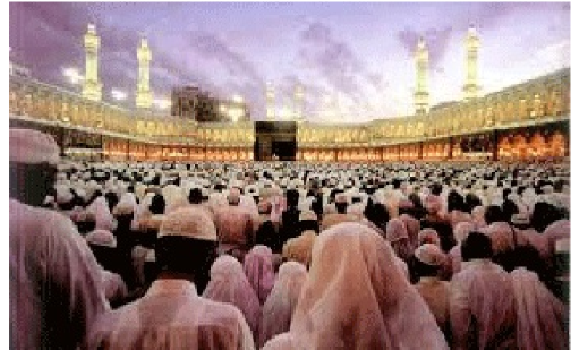
۴. تشنه باشی؛

۵. موهایت ژولیده و پریشان باشد؛

زیرا امام حسین علیه السلام، در حالی که غمگین و اندوهناک و ژولیده و غبار آلود و تشنه و گرسنه بود، به شهادت رسید. با چنین حالی، حوائج خود را بخواه و آنجا را وطن خود قرار نده»؛(۱) (زیرا اقامت در آنجا، باعث می شود حس حضور در برابر امام علیه السلام، عادی گردد).

شباهت کربلا و خانه خدا

عکس

.Your browser does not support the audio tag

۱. شباهت در گریه

بـه کعبـه و مکه، بکّه هم می گوینـد؛ چرا که مردان و زنـان در آنجـا گریه می کننـد و از خداونـد، طلب مغفرت و معرفت می نمایند.(۲)

در کربلای معلا نیز همهٔ زوار، شب و روز برای مصیبت وارده بر

ص: ۶

۱- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۳۰.
۲- کافی، ج ۹، ص ۱۹۰.

امام حسین علیه السلام گریه می کنند و گروهی از ملائک، تا روز قیامت، برای آن حضرت می گریند.(۱)

۲. شباهت در انفاق

هر درهمی که در راه حج و سفر مکه انفاق شود، نزد خداونـد، ارزش والایی دارد و ثوابش هزار برابر محسوب می شود.(۲) کسی هم که در راه زیارت کربلای معلی انفاق کند، چنین حکمی دارد و چنین ثوابی برایش نوشته می شود.(۳)

۳. هدایتی برای جهانیان

کعبه و کربلاـ عامـل هـدایت برای جهانیان هسـتند. قرآن کریم دربارهٔ کعبه می فرمایـد: «إِنَّ أَوَّلَ بَیْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذی بِبَکَّهَ مُبارَکاً وَ هُـدیً لِلْعالَمین؛(۴) نخستین خـانه ای که برای مردم بنا گردیـد، خانـهٔ مبارکی بود که در مکه بنا شـد و عامل هـدایتی برای جهانیان گردید».

در زیارت اربعین نیز می خوانیم: «وَ بَذَلَ مُهْجَتَهُ فیکَ لِیَسْتَنْقِذَ عِبادَکَ مِنَ الْجَهالَهِ وَ حَیْرَهِ الضَّلالَهِ؛(۵) امام حسین علیه السلام در راه رضای تو، خون قلب و مایه حیاتش را بـذل نمود تا بنـدگان تو را از نادانی و جهالت و سرگردانی و ضـلالت، برهاند و خلاص نماید».

۴. رکن ایمان و اسلام

طواف کعبه، رکنی از ارکان اسلام است. اگر کسی استطاعت داشته باشد و حج به جا نیاورد، رکنی از ارکان دین را کنار گذاشته و اسلامش ناقص است.(۶) زیارت کربلا هم رکنی از ارکان ایمان به شمار می آید و کسی که زیارت امام حسین علیه السلام را ترک کند، ایمانش ناقص است.(۷)

۵. تمام بودن نماز

مسافر می تواند در مسجد الحرام، نماز خود را تمام بخواند. این حکم در مورد حائر حرم امام حسین علیه السلام نیز جاری است.(۸)

برتری زائر کربلا بر زائر خانهٔ خدا

پیش از آن که به مقایسهٔ این دو بپردازیم، باید بدانیم که سفر حج، تا چه اندازه برای معصومین علیهم السلام، اهمیت

۱- ترجمه کامل الزیارات، ص ۳۷۷.

۲- خصال، ج ۲، ص ۴۷۱.

۳- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۱۷.

۴- سوره آل عمران، آیه ۹۶.

۵- کامل الزیارات، ص۲۲۸.

۶- کافی، ترجمه کمره ای، ج ۵، ص ۵۵۳.

۷- ترجمه کامل الزیارات، ص ۶۳۱.

۸- همان، ص ۷۶۶.

داشته و برای بهره مندی بیشتر از ثواب حج، تأکید داشته اند که این سفر، با پای پیاده صورت بگیرد.

در حدیث آمده است که در نزد خداوند، چیزی دوست داشتنی تر از پیاده رفتن به سوی خانهٔ خدا نیست و بندگان به وسیلهٔ آن، بیشترین قرابت و نزدیکی را به خدا پیدا می کنند و یک حج پیاده، ثواب هفتاد حج را دارد.(۱)

در روایت آمده است که امام حسن علیه السلام، پیاده به سمت مکه رهسپار می شد و پاهای حضرت، ورم می کرد. وقتی به ایشان می گفتند: «سواره بیایید تا ورم پای شما بهبود یابد»، می فرمود: «هرگز چنین کاری نمی کنم».(۲)

با این که زیارت خانهٔ خدا، ثواب بسیار بالایی دارد و معصومین صلوات الله علیهم اجمعین، به آن اهمیت فراوانی می دادند، اما زائر کربلا را مهمتر و عزیزتر از زائر خانهٔ خدا می دانسته اند.

راوی نقل می کند که امام صادق صلوات الله علیه فرمود: «خداوند در عصر عرفه، ابتدا به زائران قبر امام حسین علیه السلام نگاه می کند». گفتم: «پیش از نگریستن به کسانی که در عرفات هستند؟». فرمود: «بله». گفتم: «چرا؟». فرمود: «چون بی شک در میان آنان، فرزندان زنا وجود دارد، ولی در میان ایشان، اولاد زنا نیست».(۳)

همچنین امام صادق علیه السلام فرمود: «خداوند تبارک و تعالی، قبل از اهل عرفات، به زائران قبر امام حسین علیه السلام تجلی می نماید و حوائج آنان را برآورده می کند و گناهانشان را می آمرزد و خواسته هایشان را می پذیرد، سپس به اهل عرفات تجلی می نماید و این اعمال را در مورد آنان نیز انجام می دهد».(۴)

راوی می گوید که امام صادق علیه السلام از من پرسید: «چند بار به حج رفته ای؟». گفتم: «نوزده بار». فرمود: «یک بار دیگر به حج برو تا بیست حج شود و برایت ثواب یک زیارت امام حسین علیه السلام نوشته شود».(۵)

عرض کردم: «چگونه می توانم به ثوابی همانند وقوف در عرفات برسم؟». فرمود: «اگر مؤمن در روز عرفات، در آب فرات غسل کند و به طرف قبر امام حسین علیه السلام برود، در مقابل هر گامی که برمی دارد، یک حج با مناسکش برای او نوشته می شود».(۶)

حضرات معصومین صلوات الله علیهم اجمیعن، ثواب زیارت کربلا را با ثواب حج و عمره مقایسه کرده اند. در برخی روایات، آن را برابر با یک حج و عمرهٔ مقبول دانسته اند (۷) و در برخی دیگر، ثواب آن را تا دو میلیون حج و عمره، بالا برده اند.(۸) این مسأله، به شناخت و معرفت زائر نسبت به امام حسین علیه السلام بستگی دارد. هر چه با شناخت بیشتری زیارت کند، ثوابش بیشتر می شود.(۹)

دعای معصومین برای زوار کربلا

عکس

.Your browser does not support the audio tag

از حضرات معصومین صلوات الله علیهم اجمعین، دعاهای بسیاری در مورد زائران کربلا نقل شده است.

امام صادق

ص: ۸

۱- من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۳.

۲- کافی، ترجمه غفاری، ج ۱، ص۴۶۳.

۳- ثواب الأعمال، ص ۲۴۰.

۴- همان.

۵- همان، ص ۲۴۹.

۶- همان، ص۲۳۹.

۷- ترجمه کامل الزیارات، ص ۵۲۸.

۸- همان، ص ۵۷۹.

۹- همان، ص ۵۴۵.

صلوات الله علیه می فرماید:

«آیا دوست دارید به واسطهٔ زیارت قبر امام حسین علیه السلام، خدا شما را در زمرهٔ کسانی قرار دهد که حضرت محمد و علی و فاطمه و ائمه صلوات الله علیهم اجمعین، در حقشان دعا فرموده اند؟

۱. بار خدایا! زائران قبر پدرم حسین علیه السلام را بیامرز که اموالشان را انفاق کرده اند و بدن هایشان را به سختی انداخته اند و به خاطر اشتیاق در نیکی به ما و امید به پاداش در قبال دوستی و پیوند با ما و برای رسیدن به ما و شادمان نمودن پیامبر تو و پذیرفتن فرمان ما و خشمگین ساختن دشمنان ما چنین کرده اند و نیتی جز ایثار و کسب رضایت و خشنودی تو نداشته اند. تو نیز از جانب خود، این ایثار را جبران کن و رضوان خود را به قدر کافی بر آنها نثار نما و احسانشان را جواب گو باش.

۲. در شب و روز، حافظ و نگهدارشان باش.

۳. اهل و اولادی که از ایشان باقی می ماند، بهترین وارثان و جانشینان قرار بده و مراقب و محافظشان باش.

۴. شر و بدی هر ستمکار عنود و منحرفی را از ایشان دور ساز و از هر طریق و از هر مخلوق ضعیف و قوی، کفایتشان نما.

۵. ایشان را از شر شیاطین انس و جن، محفوظ فرما و برترین چیزی را که در دوری از وطن آرزو می کنند، به ایشان عطا کن.

۶. برتر و بالاتر از آنچه که انتخاب کرده اند، به ایشان ببخش.

۷. صورتشان را _ که در راه محبت ما، از گرمی آفتاب سوخته است _ مورد ترحم قرار بده.

۸. صورت هایی را که روی

قبر ابا عبدالله الحسین علیه السلام می گذارند و برمی دارند، مشمول لطف و رحمتت قرار بده.

۹. به چشم هایی که بر ما اشک ریخته اند، نظر و عنایت فرما.

۱۰. دل هایی را که به خاطر ما به جزع آمده و به خاطر ما سوخته اند، مورد لطف و عنایت قرار بده.

۱۱. به فریادهایی که به خاطر ما بلند می شود، رسیدگی فرما.

۱۲. این ابدان و ارواح را نزد تو امانت می گذارم تا روز عطش اکبر که بر حوض کوثر وارد می شوند، سیرابشان سازی».(۱)

آثار زیارت امام حسین علیه السلام

عکس

Your browser does not support the audio tag.

حضرات معصومین صلوات الله علیهم اجمعین، آثار و برکات فراوانی برای زیارت قبر شش گوشهٔ ابا عبدالله الحسین صلوات الله علیه، بیان فرموده اند که برخی از این آثار، مادی و دنیوی هستند و برخی دیگر، اخروی و معنوی. البته باید توجه داشت که هر چه شناخت ما نسبت به آن حضرت، بالاتر برود، بهره مندی ما از این آثار، بیشتر می شود. اگر چه همهٔ این برکات، در این مختصر نمی گنجد، اما می توان به برخی از آنها اشاره کرد.

آثار مادی و دنیوی

۱. احساس سرور و سبکی روح در زیارتگاه؛(۲)

۲. زیاد شدن روزی؛(۳)

۳. طولانی شدن عمر؛(۴)

۴. ایمنی از بلاهای سخت؛(۵)

۵. برآورده شدن حاجات؛(۶)

۶. دریافت هزار درهم، در مقابل هر درهمی که برای زیارت خرج می شود.(۷)

آثار معنوی و اخروی

۱. اگر زیارت زائر با شناخت باشد، خداوند، نام او را در اعلی علیین (بالاترین دفتر فرشتگان) می نویسد.(۸)

۲. مانند کسی است که خدا را در عرش زیارت نماید.(۹)

۳. مانند کسی است که هزار بنده را آزاد کرده باشد.(۱۰)

۴. مانند کسی است که هزار مرکب در راه خدا، به کار گرفته باشد.(۱۱)

۵. گناهان گذشته و آینده اش آمرزیده می شود.(۱۲)

۶. ثوابش با دو ماه روزه و اعتکاف در مسجد الحرام، برابری می کند.(۱۳)

۷. ثوابش با ثواب حج و عمره برابری می کند. هر چه با شناخت بیشتری زیارت کند، ثوابش بیشتر می شود.(۱۴)

۸. استجابت دعایش، از

۱- موارد سیزده گانه، جزو یک روایت است. ترجمه کامل الزیارات، ص ۳۸۱.

۲- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۹۶ و ۵۵۴.

۳- همان، ص ۴۹۵.

۴- همان، ص ۴۹۷.

۵- همان، ص ۴۳۳.

۶- همان، ص ۵۶۵ و ۵۷۷ و ۵۹۶.

۷- همان، ص ۴۱۷.

۸- ثواب الأعمال، ص ۲۲۹.

۹- همان.

۱۰- همان، ص ۲۳۲.

۱۱- همان.

۱۲- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۵۰ و ۴۷۴.

۱۳- ثواب الأعمال، ص ۱۹۰.

۱۴- همان، ص ۲۳۱ و ۲۳۲.

جانب امیرالمؤمنین صلوات الله علیه، تضمین شده است. آن حضرت، به زائران حرم حسینی می فرماید: من ضامن برآورده شدن حاجات شما و دور نمودن بلاهای دنیوی و اخروی از شما هستم.(۱)

۹. خداوند، با او نجوا می کند و می فرماید: ای بندهٔ من! از من بخواه تا به تو عطا کنم. مرا بخوان تا اجابت نمایم. از من طلب کن تا به تو بدهم. حاجتت را از من بخواه تا برایت روا سازم.(۲)

۱۰. مورد رحمت و مغفرت خداوند قرار می گیرد. خداوند به دو فرشهٔ موکل او می فرماید: آنچه از دهان او خارج می شود، بنویسید و آنچه شر و بدی است، به قلم نیاورید.(۳)

۱۱. مورد تقدیس فرشتگان قرار می گیرد.(۴)

۱۲. فرشتگان به استقبال او می روند.(۵)

۱۳. فرشتگان با او مصافحه می کنند.(۶)

۱۴. فرشتگان او را همراهی می کنند.(۷)

۱۵. فرشتگان برایش دعا می کنند.(۸)

۱۶. فرشتگان بر او صلوات می فرستند و برایش درخواست رحمت می کنند.(۹)

۱۷. فرشتگان، به هنگام مریضی اش، صبح و شام به عیادتش می روند.(۱۰)

۱۸. فرشتگان، بعد از مرگش، تا روز قیامت برای او استغفار می کنند.(۱۱)

۱۹. در روز قیامت، تحت حفاظت خداوند قرار می گیرد.(۱۲)

۲۰. مورد مغفرت الهی قرار می گیرد و در روز قیامت، گناهی در پروندهٔ اعمالش دیده نمی شود.(۱۳)

۲۱. هرگز آتش جهنم را نمی بیند و طعمهٔ جهنم نمی گردد.(۱۴)

۲۲. جزو فائزان و رستگاران قرار می گیرد و در روز قیامت، همه به او غبطه می خورند و آرزو می کنند که کاش از زوار امام حسین علیه السلام بودند.(۱۵)

۲۳. خدا او را جزو صالحان می نویسد.(۱۶)

۲۴. از اعضای حزب الله و حزب رسول و حزب اهل بیت صلوات الله علیهم اجمعین قرار می گیرد.(۱۷)

۲۵. پیامبر صلی الله علیه و آله، از او خشنود می شود.(۱۸)

۲۶. در بهشت، با رسول خدا صلی الله علیه و آله همنشین می گردد و حضرت، با او مصافحه می کند.(۱۹)

۲۷. خشم دشمنان اهل بیت علیهم السلام را برمی انگیزد.(۲۰)

۲۸. در شمار عمل کنندگان به دستور اهل بیت صلوات الله علیهم اجمعین در می آید.(۲۱)

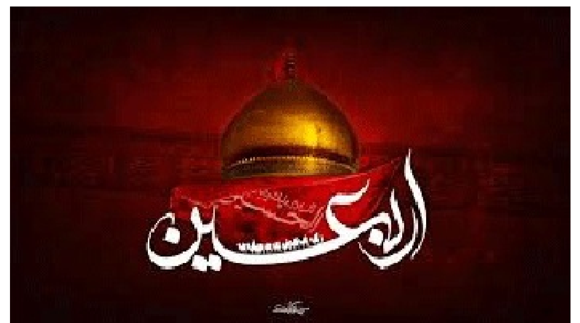
۲۹. از شمار جفاکاران نسبت به امام علیه السلام خارج می گردد؛ چرا که هر کس زیارت نکند، جفاکار است.(۲۲)

مطالب معنویی مربوط به اربعین

عدد اسرار آمیز اربعین

.Your browser does not support the audio tag

عکس

اربعین، به معنای عدد چهل است. در مورد اسرار و رموز عدد چهل، مطالب زیادی وجود دارد که در این مختصر نمی گنجد و تنها به چند نمونه بسنده می شود:

۱. عدد چهل، نشانهٔ کمال و کامل شدن است.

۲. انسان در چهل سالگی، به بلوغ فکری و کمال عقلی می رسد.

۳. رسول

۱- همان، ص ۲۴۳؛ ترجمه کامل الزیارات، ص۴۳۲.

۲- ثواب الأعمال، ص۲۴۲.

۳- ترجمه کامل الزیارات، ص۴۳۷.

۴- همان، ص ۴۳۳ و ۴۹۹.

۵- همان، ص ۲۳۴.

۶- همان، ص ۲۵۳.

۷- همان، ص ۲۳۴.

۸- همان، ص ۲۳۴ و ۲۵۳.

۹- ثواب الاعمال، ص۱۸۷.

۱۰- ترجمه کامل الزیارات، ص۲۳۴.

۱۱- همان، ص۲۳۳.

۱۲- همان، ص ۲۵۳.

۱۳- همان.

۱۴- همان ص ۳۹۹ و ۴۳۷ و ۴۷۸.

۱۵- همان، ص ۲۴۲.

۱۶- همان، ص ۵۰۳.

۱۷- همان، ص ۴۳۷.

۱۸- همان، ص ۱۸۱.

۱۹- همان.

۲۰- همان.

۲۱- همان.

۲۲- ثواب الاعمال، ص ۲۵۵.

خدا صلی الله علیه و آله، به هنگام مبعوث شدن به رسالت، چهل سال داشت.

۴. از ابن عباس نقل شده است که اگر کسی چهل ساله شد و خیرش بر شرش غلبه نکرد، آماده رفتن به جهنم باشد.(۱)

۵. در قرآن آمده است که میقات موسی با پروردگارش، طی چهل روز حاصل شد.(۲)

۶. حضرت آدم، چهل شبانه روز در حال سجده بر روی کوه صفا بود.(۳)

۷. قوم بنی اسرائیل برای استجابت دعاهای خود، چهل شبانه روز، ناله و زاری می کردند.(۴)

۸. در روایت آمده است که اگر کسی خود را چهل روز برای خدا خالص کند، خداوند او را نسبت به دنیا، زاهد می گرداند و

راه و چاه زندگی را به او می آموزد و حکمت را بر قلب و زبانش جاری می سازد.(۵)

اربعین حسینی

عکس

صوت

.Your browser does not support the audio tag

در کتاب «مصباح المتهجد» شیخ طوسی علیه الرحمه آمده است: «روز ۲۰ صفر ــ یعنی روز اربعین ــ زمانی است که حرم امام حسین علیه السلام (یعنی کاروان اسرا) از شام به مدینه بازگشتند؛ روزی است که جابر بن عبدالله انصاری، صحابی رسول خدا صلی الله علیه و آله، از مدینه به کربلا رسید تا به زیارت قبر امام حسین علیه السلام بشتابد. او نخستین کسی بود که قبر آن حضرت را زیارت کرد».(۶)

بنا بر این، شهرت تاریخی روز اربعین، به سه دلیل است:

۱. یادآوری رشادت و جانبازی حضرت اباعبدالله علیه السلام و شهادت جانگداز ایشان بعد از چهل روز، و تلاش برای حفظ این خاطرهٔ دردناک در ذهن شیعیان.

۲. حضور جابر بن عبدالله انصاری در کنار قبر مقدس امام حسین علیه السلام در چهلمین روز شهادت آن حضرت.

۳. بازگشت بانوان و کودکان اهل

۱- إرشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۸۶.

۲- سوره اعراف، ص ۱۴۲.

۳- تفسیر قمی، ج ۱، ص ۴۵.

۴- کافی، ترجمه غفاری، ج ۲، ص ۴۰۰.

۵- بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۲۵۰.

۶- مصباح المتهجد، ج ۲، ص ۷۸۷.

بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و خانوادهٔ اصحاب، از شام به سوی مدینه؛ که به نظر برخی مورخان، در راه بازگشت از شام، مسیر خود را تغییر دادند و به طرف کربلا رفتند و در روز اربعین، به آنجا رسیدند و با جابر بن عبدالله انصاری ملاقات کردند.

اهمیت اربعین

.Your browser does not support the audio tag

اربعین حسینی، در تاریخ خونبار تشیع، از جایگاه بسیار مهمی برخوردار است. اگر واقعهٔ شهادت امام حسین علیه السلام در کربلا اتفاق می افتاد و حکومت اموی موفق می شد یاد و خاطرهٔ آنان را در میان حوادث روزمره محو سازد، همه زحمات امام و یارانش ــ در جهت اصلاح انحرافات عقیدتی و رفتاری مسلمانان ــ به هدر می رفت. بی اثر شدن فداکاری امام، سبب می شد رفتارهای ناپسند و ضد اسلامی امویان، ادامه یابد و دیگر کسی توان و جرأت مقابله و قد برافراشتن در برابر آنان را پیدا نکند.

بنا بر این، پس از این که نخستین مرحله از قیام حضرت اباعبدالله علیه السلام، در روز عاشورا به پایان رسید، مسئولیت مرحلهٔ دوم قیام، به اهل بیت پاک امام و پیام رسانان واقعهٔ عاشورا سپرده شد. آنان، چهل شبانه روز ــ یعنی یک اربعین ــ با صبر بر مصیبت ها و تحمل شکنجه ها و هتک حرمت ها، ایستادگی کردند و توانستند با روشنگری، بر یزیدیان پیروز شوند و حق را چنان زنده نگهدارند که برای همیشه تاریخ، الهام بخش دین داران و آزادگان و آگاهی بخش همهٔ اعصار و قرون باشند.

اربعین حسینی، یعنی عملکرد چهل روزهٔ گروهی روشن فکر دین دار و روشن گر منحصر به فرد از شجرهٔ طیبه که به شایستگی، در آزمایشی بسیار سخت و دشوار، پیروز و موفق شدند.

تحلیل سیاسی اربعین

.Your browser does not support the audio tag

با شروع

اسلام در مکه و گسترش آن به جزیره العرب، پیامبر صلی الله علیه و آله، با نامه هایی که به مناطق دیگر ــ از جمله روم ــ فرستاد، دین خود را ابلاغ کرد. منطقهٔ شامات که تحت سیطرهٔ روم بود ــ و شامل ترکیه، سوریه، فلسطین و لبنان فعلی می شد

ـ زمینی حاصل خیز داشت و مناطق غربی آن، دارای آب و هوای مدیترانه ای معتدل با امکانات فراوان بودند.

طبق تاریخ، در آخرین روزهای حیات رسول مکرم اسلام صلی الله علیه و آله، قرار بود لشکری به فرماندهی اسامه بن زید، به این منطقه گسیل شود؛ ولی این کار انجام نگرفت. در زمان حکومت خلیفهٔ دوم ـ سال ۱۷ هجری ـ این منطقه فتح شد و یزید بن ابی سفیان، والی آنجا گردید. او بعد از دو سال، مریض شد و از دنیا رفت و حکومت شامات در سال ۱۹ هجری، به معاویه بن ابی سفیان رسید. معاویه که دشمنی سرسختی با اهل بیت علیهم السلام داشت، از امکانات این منطقهٔ زرخیز، برای تبلیغ بر ضد اهل بیت علیهم السلام استفاده کرد.

در زمان خلافت امیر المؤمنین علی علیه السلام، با این که جنگ های مهمی روی داد، ولی با دسیسه های معاویه، پیروزی میسر نشد. در زمان امام حسن مجتبی علیه السلام نیز، نیرنگ های معاویه کارساز شد و فتحی صورت نگرفت.

معاویه پس از چهل سال حکومت بر شام و شوراندن مردم این منطقه بر ضد اهل بیت علیهم السلام، در سال ۶۰ هجری ـ زمان امامت امام حسین علیه السلام ـ به درک واصل شد و حکومت را به فرزند شوم تر از خود سپرد.

یزید، در ادامهٔ همین کشمکش تاریخی

ص: ۱۴

و تضاد مذهبی بود که با اباعبدالله علیه السلام، وارد جنگ شد و در ۱۰/۱/۶۱ هجری، امام حسین علیه السلام و یارانش را به شهادت رساند و خانواده او را به اسارت گرفت و روانهٔ شام کرد. هر چند که این کاروان، به عنوان اسیر، وارد شام شد و لطمات و اهانت های بسیاری را تحمل کرد، اما علی رغم انتظاری که یزید داشت، خود این حرکت، عامل پیروزی اهل بیت علیهم السلام در آن منطقه، و فتح معنوی شامات شد.

به گفتهٔ یکی از روحانیون مستقر در کشور سوریه، از «دروازه ساعات» تا «مسجد اموی» با پای پیاده، حدود دو ساعت راه است؛ ولی کاروان اسرا که صبح از دروازه ساعات، وارد شام شدند، عصر به مسجد اموی رسیدند؛ یعنی حدود ده ساعت در کوچه و بازار، مورد آزار و اذیت شامیان قرار گرفتند.

وقتی کاروان اسرا وارد مسجد شد، با سخنرانی های حضرت زین العابدین علیه السلام و روشن گری های حضرت زینب علیها السلام، جو دیگری حاکم شد. مردم، گروه گروه به خدمت این بزرگوران می رسیدند و اظهار پشیمانی می کردند؛ به طوری که منزلی برای مردان آماده شد و حضرت سجاد علیه السلام در آنجا، مصیبت پدر بزرگوارش را بیان کرد و یک منزل نیز به بانوان اختصاص یافت و حضرت زینب سلام الله علیها در آنجا، به ایفای وظیفه پرداخت.

کاروان اهل بیت علیهم السلام، با این که به اسارت، وارد شام شد و زجر و آزار و اذیت بسیاری را متحمل گردید و یکی از فرزندان اباعبدالله الحسین علیه السلام ـ به نام رقیه بنت الحسین علیها السلام ـ به شهادت رسید، اما فتح معنوی بزرگی

را به دست آورد و نه بر خاک خاکیان، که بر دل های شامیان تسلط یافت و نیرنگ ها و تبلیغات چهل سالهٔ معاویه را نقش بر آب کرد؛ به طوری که یزید علیه اللعنه، مجبور شد دستور بدهد کاروان اهل بیت علیهم السلام را روانهٔ مدینه کنند و حتی لباس هایی را از ایشان غارت کرده بودند، به آنان برگردانند.

این که بگوییم در روز اربعین، «کاروان اسرا» به صحرای کربلا- برگشت و امام حسین علیه السلام را زیارت کرد، چندان صحیح نیست؛ بلکه باید بگوییم «کاروان پیروز» در روز اربعین، به کربلا رسید.

توصیفی از اربعین

Your browser does not support the audio tag.

اربعین، یعنی زنده نگه داشتن یاد اباعبدالله علیه السلام و ایثارگری های اهل بیت و اصحاب آن بزرگوار.

اربعین، یعنی تاثیرگذاری دایمی نهضت عاشورا بر اندیشه های همهٔ مسلمانان و آزادگان دنیا در هر عصر و دوران.

اربعین، یعنی برپایی یک کلاس بزرگ و الگوسازی گسترده برای همهٔ مؤمنین و کسانی که به تعهدات خویش، پای بند هستند.

اربعین، یعنی روز به اهتزاز درآمدن پرچم عاشورا و ادامهٔ راه آنان توسط بازماندگان و شیعیان حضرتش.

اربعین، یعنی احساس وظیفه در برابر خون شهیدان و اقدام عملی برای حفاظت و حراست از دستاوردهای شهدا.

اربعین، یعنی انتقال تجربیات شهیدان و ایثارگران نسل اول به نسل های بعدی.

اربعین، یعنی افشاگری کوبندهٔ حضرت زینب سلام الله علیها.

اربعین، یعنی فعالیت های عقیلهٔ بنی هاشم برای تبیین فلسفهٔ عاشورا و آموزش آن به دیگر اقشار جامعه.

اربعین، یعنی فعالیت های پیگیر و مداوم فرهنگی امام سجاد علیه السلام در جهت خنثی سازی تبلیغات دشمنان دین و بی اثر نمودن رفتارهای شیطانی آنان.

اربعین، یعنی زنده نگهداشتن یاد حقیقت و خاطرهٔ شهادت در مقابل طوفان تبلیغاتی دشمن.

ص: ۱۶

ربعین، یعنی زنده نگه داشتن یاد و خاطرهٔ شهدا در اذهان مردم.

اربعین، یعنی هوشیاری در برابر موج تبلیغاتی دشمن.

اربعین، یعنی بیان حقایق توسط خواص جامعه و درک وظیفه و انجام آن.

اربعین، یعنی بیمه کنندهٔ شیعیان در برابر انواع خطرات فکری و فرهنگی.

اربعین یعنی ارسال یک پیام: «هیچ کس نمی تواند نور خدا را خاموش کند».(۱)

اعمال روز اربعین

.Your browser does not support the audio tag

بنا به گفتهٔ شیخ طوسی در مصباح المتهجد، «در روز اربعین، زیارت امام حسین علیه السلام مستحب است. زیارت نامهٔ مخصوص آن حضرت، از ناحیهٔ امام صادق علیه السلام، به ما رسیده است که همان زیارت اربعین می باشد».(۲)

شیخ طوسی علیه الرحمه، متن زیارت اربعین را با سند صحیح و به نقل از حضرت صادق علیه السلام آورده که با جملهٔ «السلام علی ولی الله و حبیبه» آغاز می شود. (متن این زیارت نامه، در بخش پایانی کتاب، خواهد آمد).

امام عسکری علیه السلام می فرمود: مؤمن، پنج نشانه دارد:

۱. خواندن پنجاه و یک رکعت نماز در شبانه روز؛

۲. بلند و آشکارا گفتن بسم الله الرحمن الرحیم؛

۳. انگشتر عقیق به دست راست کردن؛

۴. پیشانی به خاک ساییدن در سجدهٔ نماز؛

۵. خواندن زیارت اربعین امام حسین علیه السلام. (۳)

آیه الله جوادی با اشاره به این روایت می فرماید: طبق این روایت، اهمیت زیارت اربعین، در ردیف نمازهای واجب و مستحب است. و همان گونه که نماز، ستون دین و شریعت است، زیارت اربعین و حادثه کربلا نیز، ستون ولایت می باشد.(۴)

سنت زیارت اربعین

.Your browser does not support the audio tag

سنت زیارت اربعین، در روز بیستم ماه صفر سال ۶۱ هجری قمری، توسط جابر بن عبدالله انصاری ــ از یاران پیامبر و علی صلوات الله علیهما ــ بنیان گذاشته شد و حرم

۱- یُرِیدُونَ لِیُطْفِؤُا نُورَ اللَّهِ بِأَفْواهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَ لَوْ کَرِهَ الْکافِرُونَ؛ سوره صف، آیه ۸.
۲- مصباح المتهجد، ج ۲، ص ۷۸۷.
۳- مصباح المتهجد، ج ۲، ص ۷۸۸.
۴- شکوفایی عقل در پرتو نهضت حسینی، ص ۲۸.

حضرت اباعبدالله علیه السلام، به میعادگاه شیعیان بدل گشت. در زمان ائمه علیهم السلام، علی رغم ظلم و جور و خفقان حکام وقت، این سنت ادامه داشت.

در زمان تسلط حکومت های طاغوتی که سادات و شیعیان، مورد آزار و اذیت بنی امیه و بنی عباس قرار می گرفتند، قبر مبارک امام حسین علیه السلام، پناهگاه ستم دیدگان بود.

گزارشی از زیارت جابر

.Your browser does not support the audio tag

چهل روز پس از شهادت امام حسین علیه السلام، جابر بن عبدالله انصاری به همراه دوست خود _ عطیه بن سعد بن جناده عوفی کوفی _ وارد کربلا شد.

بر خلاف آنچه که در مورد عطیه گفته شده و وی را خدمتکار جابر معرفی کرده اند، او یکی از بزرگترین دانشمندان و مفسران اسلامی و از بزرگان تابعین و شاگردان عبدالله بن عباس بود و تفسیری پنج جلدی بر قرآن داشت و از راویان حدیث محسوب می شد.

طبق نقل کتاب «بشاره المصطفی»، عطیه عوفی می گوید: به منظور زیارت قبر امام حسین علیه السلام، با جابر بن عبدالله انصاری، وارد کربلا شدیم. جابر، نزدیک شریعهٔ فرات رفت و غسل کرد و لباس نیکو پوشید. سپس به طرف قبر مطهر، حرکت کردیم. جابر هر قدمی که بر می داشت، ذکر خدا را می گفت. وقتی به نزدیک قبر رسیدیم، به من گفت: «دست مرا به قبر برسان». من دست او را روی قبر گذاشتم. جابر روی قبر افتاد و غش کرد. من مقداری آب روی صورتش پاشیدم تا به هوش آمد. در این حال، سه مرتبه گفت: «یا حسین»، و ادامه داد: «ای حسین! چرا جواب مرا نمی دهی؟!». سپس گفت: «چگونه می توانی جواب بدهی در حالی که رگ های گلویت را بریده اند و بین سر و بدنت، جدایی

ص: ۱۸

افتاده است! شهادت می دهم که تو فرزند خاتم النبیین و سید المؤمنین و پنجمین فرد از اصحاب کساء هستی. درود و سلام و رضوان الهی بر تو باد».(۱)

سپس در اطراف قبر امام حسین علیه السلام حرکت کرد و خطاب به دیگر شهدا گفت: «السَّلامُ عَلَیکُم أیَّتُهَا الارواحُ الَّتی حَلَّت

بِفِناءِ الحُسَینِ و أناخَت بِرَحلِهِ، و أشهَدُ أنَّکم أقَمتُمُ الصَّلاهَ و آتَیتُمُ الزَّکاهَ، و أمَرتُم بِالمَعروفِ و نَهَیتُم عَنِ المُنکَرِ، وجاهَدتُمُ المُلحِدین و عَبَدتُمُ اللّهَ حَتّی أتاکُمُ الیَقینُ».(۲)

سنت پیاده روی اربعین

عکس

.Your browser does not support the audio tag

اگر چه زیارت قبر مطهر امام حسین علیه السلام در روز اربعین، توسط جابر بن عبدالله انصاری مرسوم شد، اما بنیان گذار پیاده روی دسته جمعی در اربعین حسینی، مرحوم شیخ انصاری ــ متوفی سال ۱۲۸۱ قمری ــ بود که چنین حرکتی را به عنوان رسم و نمادی برای شیعیان معرفی کرد.

این رسم، پس از مدتی به فراموشی سپرده شد و مجددا توسط میرزا حسین نوری احیا گردید و به عنوان رسم و سنتی نیکو، در میان شیعیان رواج یافت. این عالم بزرگوار، اولین بار در عید قربان، به پیاده روی از نجف تا کربلا اقدام کرد که سه روز در راه بود و حدود سی نفر از دوستان و اطرافیانش، وی را همراهی می کردند. از آن پس، محدث نوری تصمیم گرفت که هر سال، این کار را تکرار کند. ایشان آخرین بار در سال ۱۳۱۹ هجری، با پای پیاده به حرم اباعبدالله حسین علیه السلام مشرف شد.

این اقدام، زمینه ساز پیاده روی بسیاری از عاشقان اهل بیت علیهم السلام گردید و در راستای انجام این مراسم معنوی و روحانی، برخی از علما و مراجع تقلید نیز با پای پیاده، به

۱- لهوف، ص ۱۹۷؛ مثیر الاحزان، ص ۳۵۹.

۲- بشاره المصطفی لشیعه المرتضی، ص ؟؟؟

کربلا رفتند. از جملهٔ این افراد، میرزا جواد آقا ملکی تبریزی، یکی از مراجع عالی قدر جهان تشیع بود که چندین بار با پای پیاده، از عتبهٔ علویه، رهسپار عتبهٔ حسینی شد.

ایشان دربارهٔ مراقبه و بزرگداشت روز اربعین حسینی می گوید: «بر مراقبه کننده لازم است که بیستم صفر (روز اربعین) را برای خود، روز حزن و ماتم قرار داده، بکوشد که امام شهید علیه السلام را در مزار حضرتش زیارت کند؛ هر چند تنها یک بار در تمام عمرش باشد». (ترجمه المراقبات، کریم فیضی، صفحه ۸۵)

نظر بزرگان درباره پیاده روی اربعین

.Your browser does not support the audio tag

حضرت آیت الله العظمی خامنه ای

حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب، درباره اهمیت بزرگداشت روز اربعین حسینی می فرماید: «شروع جاذبهٔ مغناطیسی حسینی، در روز اربعین است. جابر بن عبدالله را از مدینه بلند می کند و به کربلا می کشد. این همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن های متمادی، در دل من و شما هست.

این سنت حسنه، توانسته است در طول سالیان گذشته، ضمن ایجاد نوعی نشاط و پویایی در فقه و مذهب جعفری، و ضمن نشان دادن ارادت به اهل بیت، عامل اتحاد شیعیان جهان باشد و بتواند عاملی ناگسستنی برای پیوند و نزدیکی قلوب شیعیان گردد و تحولاتی را در تاریخ تشیع و کشورهای منطقه، و به ویژه عراق، ایجاد کند.

فقط یک جمله در باب اربعین عرض کنم: آمدن اهل بیت حسین بن علی علیه السلام به سرزمین کربلا ـ که اصل این آمدن، مورد قبول هست؛ اما سال اول یا دوم بودن آن معلوم نیست ـ فقط برای این نبود که دلی خالی کنند یا تجدید عهدی بکنند؛ آن چنان که گاهی بر زبان ها جاری می شود.

ص: ۲۰

مسأله، بسیار بالاتر از این بود. نمی شود کارهای شخصیتی مثل امام سجاد علیه السلام یا مثل زینب کبری علیها السلام را بر همین مسائل عادی رایج ظاهری حمل کرد. باید در کارها و تصمیمات شخصیت هایی به این عظمت، در جست وجوی رازهای بزرگتر بود.

مسألهٔ آمدن بر سر مزار سیدالشّهدا علیه السلام، در حقیقت، امتداد حرکت عاشورا بود. با این کار، خواستند به پیروان حسین بن علی علیه السلام و دوستان خاندان پیغمبر و مسلمانانی که تحت تأثیر این حادثه قرار گرفته بودند، تفهیم کنند که این حادثه تمام نشد؛ مسأله با کشته شدن، دفن کردن و اسارت گرفتن و بعد رها کردن اسیران، خاتمه پیدا نکرد؛ مسأله ادامه دارد.

به شیعیان یاد دادند اینجا محل اجتماع شما است؛ اینجا میعاد بزرگی است که با جمع شدن در این میعاد، هدف جامعهٔ شیعی و هدف بزرگ اسلامی جامعهٔ مسلمین را باید به یاد هم بیاورید؛ تشکیل نظام اسلامی و تلاش در راه آن، حتی در حد شهادت، آن هم با آن وضع!

این چیزی است که باید از یاد مسلمانان نمی رفت و خاطرهٔ آن برای همیشه زنده می ماند. آمدن خاندان پیغمبر، امام سجاد و زینب کبری علیهم السلام به کربلا در اربعین، به این مقصود بود».(۱)

حضرت آیت الله العظمی بهجت

بهجت العرفا، آیت الله العظمی محمدتقی بهجت فومنی رحمه الله، درباره نقش پیاده روی روز اربعین می گوید: روایت است که امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف که ظهور می فرماید، پنج ندا می کند به اهل عالم: اَلا یا اَهلَ العالَم اِنَّ جَدِی الحُسَین قَتَلُوهُ عَطشاناً، اَلا یا اَهلَ العالَم اِنَّ جَدِی الحُسَین سَحَقوهُ عُدوانا ... . (۲)

امام زمان خودش را به واسطهٔ

۱- پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، سخنرانی ۱/۱/۱۳۸۵.
۲- إلزام الناصب فی إثبات الحجه الغائب، ج ۲، ص ۲۳۳.

امام حسین علیه السلام، به همه عالم معرفی می کنند. بنا بر این، در آن زمان باید همه مردم عالم، حسین علیه السلام را شناخته باشند. اما الان هنوز همه مردم عالم، حسین علیه السلام را نمی شناسند و این تقصیر ما است؛ چون ما برای سیدالشهدا طوری فریاد نزدیم که همه عالم، صدای ما را بشنود. پیاده روی اربعین، بهترین فرصت برای معرفی حسین علیه السلام به عالم است.

با این که زیارت سید الشهدا در اکثر برهه های تاریخی، به سختی انجام می شد و جان زائران در خطر بود، اما با این وجود، عاشقانه خطرات را به جان می خریدند و به پابوسی امام حسین علیه السلام در روز اربعین نائل می شدند.(۱)

ارتباط اربعین و امام زمان عجل الله

عکس

.Your browser does not support the audio tag

زیارت اربعین، دو رو دارد: یک روی آن، اباعبدالله علیه السلام است و روی دیگرش، مهدی منتظر عجل الله تعالی فرجه الشریف. در واقع، این حرکت عظیم و حضور بیست میلیونی زائران اربعین حسینی از سراسر دنیا در کربلا، امید ما را به نزدیک تر شدن ظهور آن حضرت، بیشتر می کند. این، اساس و بنای حرکت اربعین است؛ چرا که او امام حی و واجب الطاعه می باشد و ما معتقدیم که «کُلُّ یَومٍ عاشورا وَ کُلُّ اَرضٍ کَربَلا».(۲)

پس باید در این پیکار شیطان و نفس، جای خود را پیدا کنیم و مثل حبیب بن مظاهر باشیم که با درایت خاص، خود را از بازار دنیا و سود آن، خلاص کرد و مشتری آخرت شد و هزار سیصد و اندی سال است که در کنار امام، بهره های عظیمی می برد.

پیام پیاده روی اربعین

.Your browser does not support the audio tag

پیاده روی اربعین، بهترین فرصت برای رساندن این پیام است:

«ای مولا و مقتدای ما؛ ای امام

۱- http://www.mashreghnews.

۲- شایان ذکر است که این جمله، حدیث نیست؛ بلکه نوعی شعر و شعار رایج در میان مردم است.

حی؛ ای بقیه الله الاعظم! اگر تشریف فرما شوی و قدم بر دیدگان ما بگذاری، نمی گذاریم مثل جدت حسین علیه السلام تنها بمانی.

برای اثبات این سخن، سختی راه کربلا و پیاده روی اربعین را به جان خریده ایم و با عشق کامل، به زیارت امام جهاد و شهادت شتافته ایم تا با وجود مقدست، بیعتی دوباره داشته باشیم.

این تجمع مردمی و این سیل خروشان جمعیت، نشان از آن دارد که بیست میلیون سرباز پا به رکاب داری که هر لحظه آماده اند جان خود را فدایت نمایند».

توصیه به پیاده روی اربعین

Your browser does not support the audio tag.

توصیه می شود که پیاده روی روز اربعین به سوی کربلا را از دست ندهید و تلاش کنید این سفر استثنایی را پیش از ظهور، تجربه نمایید و در این مراسم با عظمت، حضور پیدا کنید.

در دوران دفاع مقدس، معمولاً پیاده روی ها و تمرین های نظامی، در جبهه ها انجام می شد تا آمادگی رزمی افزایش یابد. امروز می توان گفت که پیاده روی به سمت حرم امام حسین علیه السلام، تمرینی برای کسب آمادگی نظامی در زمان ظهور حضرت بقیه الله الاعظم عج الله تعالی فرجه الشریف است.

ترس دشمن از همایش بزرگ شیعی

Your browser does not support the audio tag.

هر چند بر خلاف تلاش دشمنان، سال به سال بر جمعیت زائران اربعین افزوده می شود، اما باید هوشیار باشیم و هوشمندانه عمل کنیم. تلاش دشمنان برای مخالفت با حرکت اربعین، مربوط به امروز و دیروز نیست.

در زمان خلافت بنی العباس، هر کس به زیارت اباعبدالله می رفت، یک دستش را قطع می کردند؛ اما باز هم زائران امام حسین علیه السلام به کربلا می رفتند. روز به روز، شرایط را سخت تر کردند تا جایی که از هر دو زائر، یک نفر را می کشتند؛ اما باز هم زائران، به زیارت حضرت می رفتند(۱)

در

۱- در کتاب ((اخبار الدول)) به نقل از ((مثیر الاحزان))

زمان صدام و حکومت حزب بعث، هر کس برای زیارت اربعین، پیاده به کربلا- می رفت، حکمش اعدام بود؛ ولی باز هم حرکت زائرین ادامه داشت. امروز هم علی رغم بمب گذاری های متعدد و تهدیداتی که وجود دارد، شاهد حضور میلیونی زائران اربعین هستیم.

آل سعود می خواهد به هر نحوی که شده و با خرج میلیون ها دلار، کاری کند که زائران اربعین، به زیارت اباعبدالله علیه السلام نروند؛ اما می بینیم که عاشقان اباعبدالله علیه السلام از همه جای دنیا، به زیارتش می آیند و سال به سال، بر جمعیت زائران اربعین افزوده می شود.

شناخت مخالفان اربعین

.Your browser does not support the audio tag

کسانی که با اصل اعتقادات شیعه مخالف هستند، دشمن این همایش بزرگ شیعی و پیاده روی در اربعین حسینی می باشند. البته منظور از دشمنان، اهل سنت نیستند؛ چرا که این برادران مان هم در این همایش بزرگ، حضور دارند. دشمن اصلی این سفر مقدس، استکبار جهانی است. چون حس می کنند که اگر این همایش، جهانی گردد و شوق و محبت امام حسین علیه السلام عالم گیر شود، دیگر کسی نمی تواند جلوی آن را بگیرد. از این رو، از برادران جاهل مان __ در میان شیعه و اهل تسنن __ استفاده می کند و به دنبال خاموش کردن این چراغِ در حال روشن شدن و فراگیر شدن برای عالم می باشند. تنها وظیفهٔ ما در مقابله با آنان، ایجاد محبت و دوستی است.

توصیفی از زیارت اربعین

.Your browser does not support the audio tag

زیارت، امضای مجددی است بر سند شیعه گری.

زیارت، مشتی است کوبنده بر دهان مخالفین دین.

زیارت، جلوه ای است از تعظیم شعائر تشیع.

زیارت، نمایشی است بزگ و خالصانه از اقتدار شیعه.

زیارت، برافراشتن پرچم حیات دین است.

زیارت، نمادی است از حیات و تکاپوی اهل ولایت.

زیارت، تجدید

ص: ۲۴

بیعتی است برای اعلام وفاداری و پایداری بر عقاید و اندیشه های تشیع.

زیارت، راهی است معنوی در پشتیبانی از پیشوایان دینی.

آثار معنوی و اخروی

.Your browser does not support the audio tag

طبق آنچه که در روایات اهل بیت علیهم السلام آمده است:

۱. زائر کربلا برای هر قدمی که برمی دارد، کار نیکی برایش نوشته می شود و گناهی از او پاک می گردد.(۱)

۲. خداوند، او را از رستگاران و حاجت روایان می نویسد.(۲)

۳. برای هر قدمی که بر زمین می گذارد، ثواب آزاد کردن برده ای از فرزندان اسماعیل، برایش نوشته می شود.(۳)

۴. با قدم برداشتن به سوی قبر آن حضرت، تمامی گناهانش محو می شود. با قدم دوم به سوی قبر حضرت، حسناتش مضاعف می گردد. با قدم های بعدی، حسناتش دو چندان می گردد تا بهشت بر او واجب شود.

۵. هر قدمی که برمی دارد، یک حسنه برایش نوشته می شود و یک گناه از او محو می گردد و مرتبه اش، یک پله بالاتر می رود.(۴)

۶. کسی که از قبر امیرالمؤمنین علیه السلام برمی گردد، ثواب دو حج به او داده می شود.(۵) و کسی که به سمت قبر اباعبدالله الحسین علیه السلام قدم برمی دارد، ثواب یک حج به او داده می شود(۶). یعنی در پیاده روی عظیم کربلا، برای هر قدمی که برداشته می شود، ثواب سه حج داده می شود: دو حج به خاطر بازگشت از حرم مطهر امیرالمؤمنین علیه السلام، و یک حج به خاطر رفتن به سوی مرقد مطهر حضرت اباعبدالله الحسین صلوات الله علیه.

۷. امام صادق علیه السلام می فرماید: کسی که به قصد زیارت امام حسین علیه السلام از منزلش خارج شود، اگر پیاده باشد، خداوند بابت هر قدمی که برای زیارت اباعبدالله برمی دارد، یک حسنه برای او می نویسد و یک سیئه از او محو می کند. وقتی به حرم می رسد، خداوند او را جزو صالحین برگزیده

ص: ۲۵

۱- ثواب الأعمال، ص ۲۴۲.

۲- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۳۷.

۳- همان، ص ۴۳۹.

۴- همان، ص ۴۳۵ و ۴۳۶.

۵- لوامع صاحبقرانی، ج ۸، ص ۵۳۱.

۶- ترجمه کامل الزیارات، ص۵۲۷.

قرار می دهد. وقتی مناسک او تمام شد، خداوند نام او را جزو رستگاران می نویسد. وقتی می خواهد بازگردد، یک فرشتهٔ الهی در مقابل او قرار می گیرد و می گوید: رسول خدا به شما سلام می رساند، و مژده می دهد که عملت را از سر بگیر که تمام گناهان گذشته ات بخشیده شده است.(۱)

آثار ماده و دنیوی

.Your browser does not support the audio tag

۱. وقتی کسی به عشق امام حسین علیه السلام، حدود صد کیلومتر را پیاده طی می کند، توان جسمی اش بالا می رود و در روحش، قدرتی به وجود می آید که به او کمک می کند در کارهای خیری که برایش سختی و مشقت دارد، به راحتی قدم بردارد.

۲. پذیرایی مردم عراق از زائران ایرانی، باعث الفت و دوستی میان دو ملت شیعه می شود و کدورت های جنگ هشت ساله را _ که دشمنان، میان ما ایجاد کردند _ از بین می برد.

توصیه های معنوی مربوط به پیاده روی

ثواب پیاده روی

.Your browser does not support the audio tag

عکس

یکی از آداب زیارت معصومین می با شد که در سیره عملی و قولی معصومین بر آن تاکید شده است . معمولا زیارت اربعین به صورت پیاده انجام می شود. از آنجا که بر خی عبادات مانند حج یا زیارت معصومین به دو صورت سواره یا پیاده انجام می شود در برخی روایات پیاه روی را با فضیلت ترین عبادت دانسته اند : به عنوان نمونه امام صادق می فرمایند :« مَا عُبِدَ اللَّهُ بِشَيْ ءٍ أَفْضَلَ مِنَ الْمَشْيِ.»« خداوند به چیزی با فضیلت تراز پیاده روی عبادت نشده است » (۲)

توصیه هایی برای پیش از سفر

.Your browser does not support the audio tag

۱. چون این پیاده روی زیارتی، نیاز به یک اراده قوی و اعتقاد راسخ دارد، لازم است در طول سال، با رفتن به هیئات و اماکن مقدس، آمادگی روحی در خودمان ایجاد کنیم

ص: ۲۶

۱- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۳۲.
۲- (تهذیب الأحکام (ج ۵ /ص ۱۲ /(

و از خداوند، توفیق این سفر را درخواست نماییم.

۲. همان طور که برادران ما در کشور عراق، از مدت ها قبل، خود را برای پذیرایی از ما آماده می کنند، ما هم برای کسب آمادگی بیشتر، باید حداقل چهل روز قبل از عزیمت به کربلا، خودمان را برای این سفر، آماده کنیم.

۳. امور معنوی را تقویت کنیم و ارتباط خود را با مولایمان افزایش دهیم، طوری که گویا هر لحظه، آمادهٔ رفتن به این سفر هستیم.

۴. قبل از سفر، مخصوصا از اول محرم، خود را با نماز شب آماده سازیم.

۵. روز عاشورا، از خود حضرت بخواهیم که این توفیق را به ما عطا فرماید.

۶. زیارت عاشورا، با صد لعن و صد سلام ــ مخصوصا در روز عاشورا ــ یادمان نرود.

۷. قبل از سفر، خودمان را به ذکر گفتن عادت دهیم تا بتوانیم در مسیر نجف تا کربلاـ هم این توفیق را بیابیم که اهل ذکر باشیم.

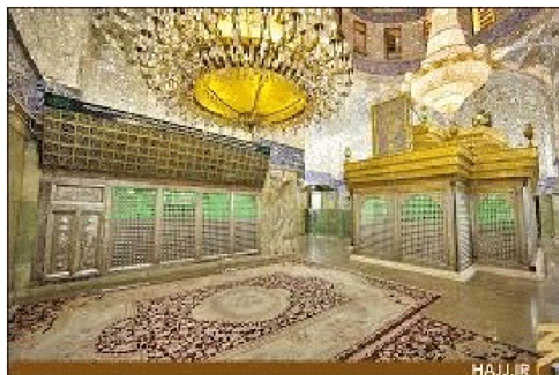
۸. یک تسبیح (ترجیحا دیجیتالی) به همراه داشته باشیم تا در مواقع

۹. نیاز ــ در طول مسیر یا کنار مرقد مطهر امیرالمومنین علیه السلام ــ ذکر بگوییم.

۱۰. بـا کـاراونی همراه شویم که دارای روحیـات معنوی هسـتند و یک روحانی، به همراه دارنـد. در غیر این صورت، مـداح و ذاکری همراه کاروان باشد تا در موارد متعدد، بتواند از اهل بیت، یادی کند.

توصیه هایی برای مسیر

عکس

.Your browser does not support the audio tag

۱. سـعی کنیم در ابتـدای پیـاده روی، بـا امام حسـین علیه السـلام، ارتباط برقرار کنیم. ما می خواهیم به حرم محبوب و معشوق خود برویم. هر لحظه، شوق خود را بیشتر کنیم تا لحظهٔ ورود به زیر قبه و دیدن

ص: ۲۷

ضریح، احساسات ما فوران کند. با این کار، نه به فکر خستگی خواهیم بود و نه به فکر پا و درد آن.

۲. گویا زیارت امام حسـین علیه السـلام، با خستگی پیاده روی، مزه ای دو چندان می یابد و دل ها و قدم ها، با هم ارتباط پیدا می کنند. در طول مسیر، هنگامی که پاهایمان خسته یا مجروح شد، دل آماده اتصال می شود. این لحظات را قدر بدانیم.

۳. در طول مسیر، زیاد فکر کنیم. یک ساعت فکر کردن، بهتر از یک سال عبادت است.

۴. فکر کنیم که چرا امام حسـین علیه السـلام شـهید شـد؟ چرا باید به زیارت ایشان برویم؟ اگر ما در کربلا بودیم، چه رتبه ای داشتیم؟ الان وظیفهٔ ما چیست؟ تا کنون چه کرده ایم؟

۵. به این فکر کنیم که چندین برابر این فاصله را اهل بیت امام حسین صلوات الله علیه، با پای برهنه و پیاده و به حالت اسیری و با گرسـنگی و تشـنگی، تا شام طی کردنـد. آنچه که قلب انسان را به درد می آورد، بی احترامی هایی است که به این خاندان شد. به این فکر کنیم که الان چه احترامی به زائران حضرتش گذاشته می شود!

۶. اگر مرغ دل را پرواز دهیم، به وضوح خواهیم دیـد که کاروانی از کربلا به سوی شام، به اسـیری می رود. اما وقتی نگاهمان را به اطراف می چرخانیم و می بینیم این چنین با عزت در حال راه رفتن هستیم و این چنین از ما پـذیرایی می شود، با خود می

گوییم: این کجا و آن کجا؟ اینجا است که آدم ناخودآگاه می گوید: «لا یَومَ کَیومِکَ یا اَباعَبدِالله».(۱)

۷. این سفر می تواند سفر همراهی با امام زمان عج الله تعالی فرجه الشریف باشد. خوب

ص: ۲۸

۱- امالی صدوق، ص ۱۱۶.

است حضرت را در کنار خود فرض کنیم و بدانیم که او حاضر و ناظر و صاحب عزای حقیقی است.

۸. اگر در طول مسیر، با هم کاروانی های خود به صورت گروهی اتراق کردیم، بهتر است برنامه ای مثل مداحی و ذکر مصیبت داشته باشیم. بعضی از موکب ها، سیستم صوتی دارند و در اختیار کاروان ها می گذارند.

۹. از آنجایی که این سفر، تأثیر فراوانی بر روح انسان می گذارد، شیطان در تلاش است که این تأثیر را به حداقل برساند. لذا در این سفر دیده می شود که برخی به بذله گویی و مسخره کردن دیگران مشغولند. اگر برنامه ریزی دقیقی برای ذکر گفتن در طول مسیر سه روزه داشته باشیم و کمتر به حرف زدن بپردازیم، به راحتی می توانیم حال و هوا را عوض کنیم و از چنین حرکاتی دور بمانیم.

۱۰. در زمان پیاده روی، اذکار «سُبحانَ الله»، «الحمدلله»، «لا اِلهَ اِلاَّ الله» و «اَللهُ اَکبَر» را به طور مرتب تکرار کنیم که این ها بهترین اذکار هستند. البته اگر کلامی را بگوییم که امام حسین علیه السلام در آخرین لحظات، بر روی خاک گرم کربلا فرمود، بهتر است و موجب انس بیشتر با حضرتش می شود: «إلهِی رِضًی بِقَضائِکَ تَسلِیمًا لِاَمْرِکَ لا مَعبودَ سِواکَ یا غِیاثَ المُستَغیثینَ».(۱)

۱۱. در کنار مرقد مطهر امیرالمؤمنین صلوات الله علیه، برای ذکر گفتن در مسیر، برنامه ریزی کنیم تا بتوانیم حداقل پنج هزار مرتبه یا اگر می توانیم، چهارده هزار مرتبه صلوات بفرستیم.

۱۲. در طول راه، از زیارت عاشورا، همراه با صد لعن و صد سلام، غفلت نورزیم.

۱۳. در خوردن و نوشیدن، افراط و تفریط نکنیم. به قدری بخوریم که توان عبادت و راه رفتن داشته باشیم. زیاد

۱- شرح اصول کافی، صدر الدین شیرازی، ج ۱، ص ۹۷.

خوردن، باعث کدورت قلب و دور شدن از معنویت می شود.

۱۴. پیاده روی برای زیارت را عبادت بدانیم و با انگیزه و حالت معنوی، پیاده روی کنیم؛ نه این که خدا خدا کنیم که این سفر، کی تمام می شود.

۱۵. اگر می توانیم، سعی کنیم چند کیلومتر مانده به کربلا را با پای برهنه طی کنیم.

توصیه هایی برای زمان حضور در کربلا

عکس

Your browser does not support the audio tag.

۱. مردم، ابتدا به حرم حضرت عباس علیه السلام (باب الحسین) می روند؛ ولی نقل است که امام صادق علیه السلام، ابتدا به زیارت جدش امام حسین علیه السلام مشرف شدند و بعد به زیارت عمویشان قمر بنی هاشم علیه السلام رفتند. چیزی پیدا نکردم ثم توجه الی رجعین

کافی

۲. حتما خواهران در شب اربعین، خود را به حرم مطهر برسانند که در روز اربعین، درب ورودی مربوط به بخش خواهران، بسته می شود.

۳. خوب است قبل از ورود به حرم، با خود بیندیشیم و حتماً با قلبی شکسته و چشمی اشکبار، وارد حرم شویم.

۴. اگر توانستیم، با پای برهنه به حرم مشرف شویم.

۵. فضای غم و اندوه اربعین را با خنده ها و شوخی های نابه جا خراب نکنیم.

۶. به یاد داشته باشیم که زیارت و تلاش ما برای توسل به درگاه امام حسین علیه السلام، صرفا برای دست یابی به تقرب الهی است.

۷. نمازهای یومیه را سر وقت بخوانیم و آن را نسبت به بقیهٔ کارها، در اولویت قرار دهیم؛ چرا که وظیفهٔ اصلی ما، نماز است و

امام حسین علیه السلام برای برپایی آن شهید شد.

۸. در کربلا، به نیابت از امام غایبمان حضرت صاحب الزمان عج الله تعالی فرجه الشریف، زیارت نماییم و برای سلامتی

و تعجیل در فرج ایشان، بسیار دعا کنیم.

۹. هر روز، با خواندن دو رکعت نماز _ بعد از نماز صبح _ به حضرت بقیه الله عج الله تعالی فرجه متوسل شویم.

۱۰. یک سری آداب زیارت، در کتب ادعیه ذکر شده است. تا جایی که به مرز اکراه نرسیده ایم، آنها را انجام دهیم.

۱۱. افرادی که به هر میزان و هر شکلی به گردنمان حق دارند، از ائمه علیهم السلام و خصوصا امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف تا خانواده و دوستان را زیر قبه مبارکه فراموش نکنیم.

۱۲. به نیابت از اولیا و مقربان درگاه الهی، زیارت کنیم و امام و شهدا را فراموش نکنیم که بر گردن مان حق زیادی دارند و به ظاهر، دستشان از دنیا کوتاه شده است؛ به ویژه مقام معظم رهبری حفظه الله که به خاطر شرایط فعلی، امکان تشرف ندارند.

۱۳. شب جمعه و هنگام سحر، توفیق بودن در حرم را از دست ندهیم.

۱۴. زیر قبه، هر دعایی _ هر چند عجیب و غیر ممکن _ امکان استجابت دارد. پس با حالت یقین به استجابت، دعا کنیم.

۱۵. از حرم امام حسین علیه السلام، کسی دست خالی برنمی گردد. نه این که احتمال دست خالی برگشتن ضعیف باشد، بلکه به صورت عقلی و منطقی محال است و تا به حال، سابقه نداشته کسی دست خالی برگردد. ما که از ساربان حضرت، بدتر نیستیم. پس امیدوارانه به محضرش شرفیاب شویم.

توصیه های اخلاقی

۱. در سفرهای گروهی، داشتن صبر، حوصله، گذشت، ایثار، خوش رویی، همبستگی، اتحاد و هماهنگی با مسئول گروه، از عوامل موفقیت است.

۲. سعی کنیم حتی الامکان، کمتر

غـذای گوشـتی بخوریم تـا سـنگین نشویم و پـا بر امیـال خود بگـذاریم. در آنجـا، غـذاهای خوب و متنوعی وجود دارد و اگر بخوریم، کوچک ترین ایرادی ندارد. فقط باید حواسـمان باشد که زیاد به فکر غذا نباشیم که امام صادق علیه السلام، مسافران این سفر را از خوردن شیرینی جات و غذاهای متنوع، برحذر داشته است.

۳. در طول سـفر، بحث و جدل نکنیم؛ مگر در موارد نادری که پای دفاع از اعتقادات به میان بیاید؛ آن هم برای امر به معروف و نهی از منکر و اصلاح فکر و اندیشهٔ فرد، نه برای رو کم کردن و چیره شدن بر طرف مقابل.

۴. بگو و بخند را حتی الامکان به صـفر برسانیم تا با قلبی آرام و آماده و با معنویت کامل، به خدمت حضـرت برسیم. البته طبق احادیث، باید چهره ای گشاده داشته باشیم، نه عبوس.

۵. وظیفه داریم برای زوار و خدام حضـرت، احترام بسیار بالایی قائل باشیم و فارغ از سن و شکل و شمایل افراد، همه را محترم بشماریم. چه بسا کسی که فکرش را هم نمی کنیم، یکی از اولیای الهی باشد.

۶. با ماموران امنیتی عراق، همکاری داشته باشیم. آنان نیز، از خادمان امام حسین علیه السلام به حساب می آیند.

۷. کمـک حـال خادمـان حرم باشـیم و خود را برای کمـک به دیگران، آمـاده کنیم و اگر نیاز به کاری بود، انجام دهیم و اگر زباله ای بر روی زمین بود، جمع کنیم.

۸. در مورد گوشی و دوربین، با ماموران حرم، همکاری کنیم و «زرنگ بازی» را کنار بگذاریم که حق الناس در پی دارد.

۹. حال کودکان و افراد کهن سال را مراعات

ص: ۳۲

کنیم.

توصیه های تبلیغاتی

.Your browser does not support the audio tag

۱. پیاده روی اربعین، می تواند تبلیغ خوبی برای تشیع باشد. در این سفر، ضمن زیارت، می توانیم مبلغ خوبی هم باشیم.

۲. این سفر، یک سفر متفاوتی است و از کشورهای مختلفی حضور دارند. می توانیم از این فرصت، استفاده کنیم و فرهنگ اصیل تشیع را با گذشت و مهربانی، به نمایش بگذاریم.

۳. در این سفر، کاری کنیم که باعث گرایش مردم عراق و اتباع کشورهای دیگر به شیعه، یا موجب افزایش و استمرار محبت آنان به شیعیان شود و علاقهٔ ایشان به کشور ایران و رهبری نظام، بالا رود و با جمهوری اسلامی ایران، آشناتر شوند.

۴. می توانیم با آماده کردن بسته های فرهنگی، به زبان های فارسی و عربی و دیگر زبان های مورد نیاز، و توزیع آن در بین زائرانی که پیاده روی می کنند، تاثیرگذار باشیم.

۵. گاه یک پوستر یا یک عکس کوچک مذهبی یا یک جملهٔ کوتاه و عمیق، تاثیر شگرفی بر ذهن مخاطب می گذارد. برای تاثیرگذاری متقابل بر موکب داران و زائران دیگر کشورها، برنامه ریزی کنیم.

۶. پرچم حاوی شمایل و عکس های منسوب به بزرگان دین، کمترین تأثیر را دارد و چه بسا شبههٔ حرمت هم داشته باشد.

۷. خوب است بر روی پرچمی که به عنوان علامت، به همراه داریم، یکی از شعارهای امام حسین علیه السلام را بنویسیم؛ مثلا: «اَلْقَتلُ لَنا عادَةٌ وَ کِرامَتُنا شَهادَةٌ»(۱) یا «هَیهات مِنّا الذِّلَّه».(۲)

۸. لازم به ذکر است که در مسیر پیاده روی، برادران اهل سنت هم حضور دارند. مسائل مربوط به اعتقادات آنها را رعایت کنیم و ایشان را به عنوان مهمان اباعبدالله الحسین علیه السلام، محترم شماریم.

ای که نور مهر و ماهی، دوستت دارم حسین

مظهر لطف الهی، دوستت دارم

۱- بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۱۱۸.

۲- احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۳۰۰.

حسین

هستی من را خدا با مهر تو پیوسته است

گر بخواهی یا نخواهی، دوستت دارم حسین

تا شنیدم دوست می داری غلام خویش را

با وجود رو سیاهی، دوستت دارم حسین

هر کجا نام تو آید، می رود تاب از کفم

من چه گویم خود گواهی، دوستت دارم حسین

گر بخوانی با کلامی، در رهت جان می دهم

ور برانی با نگاهی ، دوستت دارم حسین

آن چنان خوبی که هر بد، بسته بر لطفت امید

شرمگین از هر گناهی، دوستت دارم حسین

ای که خواندت رحمه للعالمین فُلکك نجات

تا که جویم بر تو راهی، دوستت دارم حسین

بر تو گر رو کرده ام، دارم امید مرحمت

تا به من بخشی پناهی، دوستت دارم حسین

کرده ام با هر زبانی بر جلالت اعتراف

گفته ام در هر نگاهی، دوستت دارم حسین

باز هم گوید «موید» با لسان نارسا

گر بخواهی ور نخواهی، دوستت دارم حسین

اطلاعات عمومی درباره مسیر پیاده روی

مسیر پیاده روی

عکس

.Your browser does not support the audio tag

الحمد لله در کشور عراق، مسافران از طریق همهٔ مسیرها می توانند راهی کربلا شوند؛ ولی در حال حاضر، دو راه امن و بدون خطر، برای رفتن به کربلا وجود دارد:

۱. از بغداد به کربلا (که فعلا این مسیر، به خاطر گروه تکفیری، از امنیت بسیار کمی برخوردار است).

۲. از شهر نجف به کربلا.

فاصله نجف تا کربلا هم دو راه دارد: یکی راه مستقیم و اتوبانی است که از خروجی شهر نجف تا ابتدای شهر کربلا، حدود ۸۰ کیلومتر است؛ راه دوم، راه قدیمی است که حدود بیست یا سی کیلومتر دورتر است و برای رسیدن به کربلا، باید مسافت بیشتری پیمود، ولی مسیر خلوتی دارد.

انتخاب مسیر

.Your browser does not support the audio tag

گاه برای

ص: ۳۴

زائران، این سؤال پیش می آید که کدام مسیر را برای پیاده روی انتخاب کنیم؟ این مسأله، بستگی به توان هر فرد دارد؛ ولی توصیه می شود پیاده روی، از حرم حضرت امیرالمومنین صلوات الله علیه شروع شود و به حرم سیدالشهداء صلوات الله علیه ختم گردد. اما اگر کسی توانش را ندارد، می تواند حرکتش را از حرم امیرالمومنین صلوات الله علیه شروع کند و تا هر کجا که توانست، به پیاده روی ادامه بدهد و مقداری از مسیر را با وسیلهٔ نقلیه طی کند. و اگر توانش را دارد، مجدداً در بیست یا سی کیلومتری کربلای معلی، پیاده شود و اواخر مسیر را پیاده برود تا لذت پیاده رسیدن به حرم مولی را درک کند؛ که بسیار شیرین و به یاد ماندنی است.

قرآن کریم می فرماید: «لایُکَلِفُ اللهُ نَفساً اِلّا وُسعَها؛(۱) خداوند بیشتر از طاقت و توان کسی، بر او تکلیف بار نمی کند». در عین حال، در حدیث ائمه هدی علیهم السلام آمده است: «اَفضَلُ الاَعمالِ اَحمَزُها؛(۲) بهترین اعمال، سخت ترین و تلخ ترین آنها است». یعنی هر چه بیشتر پیاده برویم، بهتر است؛ به شرط آن که توانش را داشته باشیم. باید مواظب باشیم مسیری را انتخاب کنیم که بعدا پشیمان نشویم.

مدت پیاده روی

.Your browser does not support the audio tag

معمولاً این مسافت را در سه روز و دو شب طی می کنند؛ یعنی سه روز مانده به اربعین، از صبح زود حرکت می کنند و شب اربعین، به کربلا می رسند. اما این کار، چندان مناسب نیست؛ چرا که در راه، به شلوغی موکب ها و محل های خواب برمی خوریم. اگر دو روز زودتر حرکت کنیم، خیلی راحت و بدون دغدغه می توانیم طی مسافت کنیم. مخصوصاً اگر خانواده و افراد خردسال و مسن

ص: ۳۵

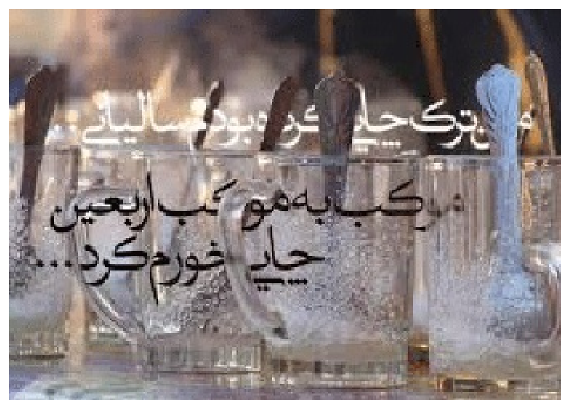
۱- سوره بقره، آیه ۲۸۶.

۲- بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۱۹۲.

به همراه داشته باشیم، حتماً باید شش روز مانده به اربعین حرکت کنیم که بتوانیم این مسافت را با آرامش کامل، طی کنیم تا به خانواده و افراد خردسال، فشار نیاید و مشکل مکان خواب هم نداشته باشیم.

موکب

عکس

.Your browser does not support the audio tag

موکب در لغت، به معنای راهپیمایی کردن، قدم برداشتن، حرکت دسته جمعی و راه انداختن دسته آمده است. عراقی ها به

هیئت، موکب می گوینـد. همچنین به چادرهـا یـا سازه هایی که برای پـذیرایی از هیئت ها فراهم شـده است، موکب گفته می شـود؛ ماننـد: مـوکب انصـار الحسـین، مـوکب شـمس التقی، مـوکب الحسن المجتـبی، موکب برکـات الزهراء، موکب الثقلین، موکب شباب علی.

تقریبـاً در تمـامی طول مسیر ــ از ابتـدا تـا انتهـا ــ از این گونه چادرهـا و سـازه هـا وجود دارد و هیئت هایی از سراسـر جهان، مسـئولیت این چادرهـا را بر عهـده دارنـد و از زائران، پـذیرایی می کننـد. البته بیشـتر این هیئت هـا، مربوط به مردم خود عراق هستند.

هر موکبی، بسـته به توان و سـلیقهٔ خود، خدمتی ارائه می کند: موکبی، شربت می دهد؛ موکبی با آماده کردن محل استراحت، خدمت رسانی می کند، موکبی، با غذا پذیرایی می کند و ...

برخی از موکب ها، دست به نوع آوری زده انـد و خـدماتی به مردم ارائه می کنند که ممکن است در طول مسـیر، کمتر وجود داشـته باشـد؛ مثلاًـ موکب هایی هسـتند که خیاطی می کننـد و آماده انـد مشـکل لباس یا کیف دستی زائران را برطرف کننـد؛ برخی موکب هـا، کفاشـی می کننـد. خلاـصه این که هر موکبی، به عشق امام حسـین صـلوات الله علیه، خـدمتی را تقبل کرده است.

از این رو، شـما نیـاز به تهیه خوراکی ندارید و تقریبـاً اغلب خوراکی هـا، از طریق این موکب ها، به صورت رایگان در اختیار زائران قرار

ص: ۳۶

می گیرد. تنها اگر به خوراکی خاصی ــ مثل نبات و عرقیات که جنبهٔ دارویی دارند ــ نیاز و عادت دارید، همراه داشته باشید.

حضور زنان و کهن سالان

عکس

.Your browser does not support the audio tag

ممکن است این سؤال پیش بیاید که «آیا بانوان و افراد مسن هم می تواننـد این مسـیر را طی کنند؟». این سوال، از آنجا ناشـی می شود که فکر می کننـد در تمام مـدت سه روز و دو شب، باید پیاده روی کرد؛ در حالی که بعد از چند کیلومتر پیاده روی، می توانید استراحت کنید و نیاز نیست تمام این مسیر را به صورت یک نفس بروید. می شود این سه روز را به پنج روز تبدیل کرد و افراد یاد شده را هم به همراه آورد.

طبق احـادیث اهـل بیت علیهم السـلام، زیارت کربلا، زن و مرد نمی شـناسد و همه از این زیارت، بهره کافی می برنـد. زنی از زنان شـیعه، به نام امّ سـعید احمسیّه می گویـد: محضـر مبارک امام صادق علیه السـلام بودم که کنیزم آمـد و گفت: «اسب را برایت آمـاده کردم». امام فرمود: «اسب برای چیست؟ مگر به کجا می خواهی بروی؟». عرض کردم: «به زیارت قبور شـهدا می روم». فرمود: «امروز را به تأخیر بینداز. از شـما اهل عراق تعجب می کنم که راه دوری را طی می کنید و به زیارت قبور شـهدا می روید، ولی سیّدالشّـهداء علیه السلام را ترک کرده اید و به زیارتش نمی روید». عرض کردم: «من زن هستم». فرمود: «هیچ اشـکالی ندارد که امثال شـما هم به آنجا بروند و آن حضـرت را زیارت کنند». عرض کردم: «زیارت ما زنان، چه اجر و ثوابی دارد؟». فرمود: «زیارت شما، معادل با یک حجّ و یک عمره، و دو ماه روزه و اعتکاف در مسجدالحرام است».

امدادهای پزشکی

ص: ۳۷

M۳۸.mp۳

تیم های پزشـکی در طول سـفر، به صورت بیست و چهار ساعته، آماده خدمت به زائران هسـتند. ایستگاه های امدادی و توزیع دارو و ملزومات پزشـکی، در طول مسـیر تعبیه شده است تا اگر مشـکلی برای کسـی پیش آمد، با مراجعه به این ایستگاه ها، از خدمات پزشـکی بهره مند شود. هلال احمر ایران نیز ایستگاه هایی در طول مسیر دارد و به زائران، خدمت رسانی می کند. اگر خـدای ناکرده، بیماری یا سانحه ای پیش آمـد، به همراه مـدیر یا نیروی امنیتی، به درمانگاه هلال احمر برویـد و از غیبت خود، دیگران را آگاه کنید.

سرویس های بهداشتی

.Your browser does not support the audio tag

هر چنـد جمعیت زیـادی در مـدت زمان کوتاه، در این مسیر تردد می کننـد، اما مسیر پیاده روی از لحاظ بهـداشتی، وضـعیت منـاسبی دارد و سـرویس هـای بهـداشتی (حمـام و توالت) به طور مرتب، توسـط خـادمین تمیز می شود و سـطح بهـداشت، در وضـعیت نسـبتاً خوبی قرار دارد. از همه انتظـار می رود که مسائـل بهـداشتی را رعایت کننـد و به دیگران هم چنین توصـیه ای داشته باشند.

ضمنا توصـیه می شود برای شسـتشوی دست ها، یک صابون تویوپی ـ که مثل خمیر دندان است ـ در کوله پشتی خود داشته باشید.

امنیت مسیر

عکس

Your browser does not support the audio tag.

مسیر نجف تا کربلا، امن است و در حال حاضر، مشکل خاصی وجود ندارد؛ اما خوشا به حال کسی که با وجود ترس، خود را به زیارت اربعین برساند.

با این که خوف و احتمال ضرر، باعث از بین رفتن برخی احکام می شود، ولی در زیارت سیدالشهدا علیه السلام، خصوصیتی وجود دارد که احتمال ضرر، استحباب زیارت را از بین نمی برد؛ حتی در برخی روایات می بینیم که با وجود احتمال ضرر و غلبهٔ ترس بر دل ها، مردم را

ص: ۳۸

بدین کار ترغیب نموده اند. شواهد تاریخی نشان می دهد که شیعیان و دوستداران اهل بیت علیهم السلام، در راه زیارت سیدالشهدا علیه السلام، از خود رشادت ها و جانبازی های بسیاری نشان می دادند.

ابن بکیر می گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: «من با ترس از نیروهای حکومت و خبرچینان و نیروهای نظامی دشمن، به زیارت قبر پدر شما مشرف می شوم». حضرت فرمود: «ای پسر بکیر! آیا دوست نداری که خدا تو را در راه ما، ترسان ببیند؟ آیا نمی دانی که هر کس به خاطر ما به ترس افتد، خدا او را در زیر سایهٔ عرش پناه می دهد و حسین علیه السلام، در زیر عرش با او هم سخن می شود؟».(۱)

محمد بن مسلم نقل کرده است: امام محمد باقر علیه السلام به من فرمود: «آیا به زیارت قبر حسین علیه السلام می روی؟». گفتم: «آری؛ اما با ترس و لرز!». فرمود: «میزان ثواب، به اندازهٔ میزان ترس است. هر کس با ترس به زیارت قبر او برود، ترس او در قیامت خواهد ریخت و در پناه الهی قرار خواهد گرفت و آمرزیده خواهد شد».همان، ص ۴۱۳.

در هر صورت، توصیه می شود تمامی افراد یک خانواده، در کنار هم نباشند و اگر با هم در این سفر هستند، در دو کاروان تقسیم شوند تا اگر خدای ناکرده، برای گروهی حادثه پیش آمد، بقیه بتوانند سریعاً کمک رسانی کنند.

اصلا حسین جنس غمش فرق می کند

این راه عشق، پیچ و خمش فرق می کند

شاعر شدم که شعر بگویم برایشان

این خانواده محتشمش فرق می کند

اینجا گدا همیشه طلبکار می شود

اینجا که آمدی کرمش فرق می کند

هر مرده زنده می شود از ذکر یا حسین

عیسای

ص: ۳۹

۱- ترجمه کامل الزیارات، ص ۴۱۰.

اهل بیت دمش فرق می کند

از نوعِ ویژگیِ دعا زیر قبه اش

معلوم می شود حرمش فرق می کند

تنها نه جنس عزا و جنس ماتمش

بلکه سیاهی علمش فرق می کند

من از «حسین منّی» پیغمبر خدا

فهمیده ام حسین همه اش فـــرق می کنـــد

تجربیات مربو به پیاده روی اربعین

ساک و کوله پشتی

عکس

.Your browser does not support the audio tag

۱. با توجه به این که قرار است مسافت زیادی را پیاده بروید، سعی کنید از ایران، ساک بزرگ نیاورید.

۲. تنها وسائل ضروری را به همراه داشته باشید؛ آن هم در یک کوله پشتی کوچک.

۳. لازم نیست کوله پشتی شما، کولۀ کوه نوردی باشد؛ بلکه هر چه کوچک تر و سبک تر (در حد چهار کیلو) باشد، بهتر است و کمتر اذیت می شوید. لوازم دیگری که ممکن است به آن ها نیاز پیدا کنید، در عراق یافت می شود و می توانید بخرید یا به صورت رایگان، تهیه کنید.

۴. اگر با خود ساک آوردید، در محل شروع پیاده روی ـ مثل نجف یا بغداد ـ مکان امنی پیدا کنید و ساک خود را آنجا بگذارید و از همراه داشتن ساک در پیاده روی، جداً خودداری کنید. (البته این در صورتی است که بخواهید بعد از پایان مراسم، به محل شروع پیاده روی بازگردید).

۵. به تجربه ثابت شده است که کیسهٔ خواب، چندان مورد مصرف ندارد. البته در مواردی که اصلاً مکان خواب پیدا نشود، شاید به کار بیاید؛ اما خیلی امکانش کم است.

۶. اگر بار شما زیاد بود و مجبور به حمل ساک شدید، از ساک های چرخ داری استفاده کنید که تحمل این مسافت را داشته باشند. همچنین می توانید از وسیله های چرخ داری که مخصوص حمل ساک های بزرگ است، استفاده کنید.

پول نقد

.Your browser does not support the audio tag

به خاطر رایگان بودن خدمات در طول این سه

ص: ۴۰

روز، هزینه ای نخواهید داشت؛ اما ممکن است در طول مسیر، دمپایی شما پاره شود یا نیازهای ضروری پیدا کنید. اگر چه موکب هایی هستند که این خدمات را به صورت رایگان ارائه می دهند، اما ممکن است در لحظهٔ نیاز، به موکب مورد نظر، دسترسی نداشته باشید و آن را پیدا نکنید. پس همراه داشتن مقدار کمی پول، ضروری است؛ مخصوصا برای کسانی که با بزرگترشان هستند و معمولاـ با خود، پولی حمل نمی کنند. در مورد نوع پول نیز بهتر است از پول ملی خود عراق (دینار عراقی) استفاده کنید.

اقلام پزشکی

.Your browser does not support the audio tag

در صورت امکان، اقلام پزشکی ذیل را به همراه داشته باشید: باند کشی، ماسک، مقداری پنبه، دستمال کاغذی، قرص ژلوفن، قرص استامینوفن، پماد زینک اکساید، پماد دیکلوفناک، قرص لوراتادین و هر دارویی که فکر می کنید مورد نیازتان خواهد بود. همراه داشتن مواردی مانند نبات، عرق نعناع و خاک شیر هم مفید است. البته مقدار داروهایی که برمی دارید، به اندازهٔ مصرف یکی دو وعده باشد و بار شما را سنگین نکند.

دیگر اقلام مورد نیاز

.Your browser does not support the audio tag

۱. اگر می توانید، دوربین عکاسی به همراه داشته باشید. ممکن است صحنه هایی در این سفر بینید که هیچ وقت در زندگی تان تکرار نشود. لحظه ها را ثبت کنید و در آینده، با مراجعه با آن عکس ها، یاد و خاطرهٔ این سفر را زنده نمایید.

۲. از قدیم گفته اند که در سفر، سه چیز لازم است: «بُرنده و دوزنده و سوزنده». نخ و سوزن و شیء برنده همراه داشته باشید تا اگر لباس و کیف شما پاره شد، بتوانید تعمیر کنید.

۳. چفیه در طول مسیر پیاده روی، خصوصاً در کشور عراق، کاربردهای زیادی خواهد داشت.

لیست کلی اقلام مورد نیاز در سفر

.Your browser does not support the audio tag

برای این

ص: ۴۱

که هنگام عازم شدن به سفر، چیزی از قلم نیفتد، موارد مورد نیاز را به طور گذرا، مرور می کنیم:

کوله پشتی کوچک و سبک

یکی دو دست لباس زیر

یک دست لباس اضافه

اقلام پزشکی و داروهای گیاهی و شمیایی مورد نیاز

مسواک

شارژر موبایل

یک جفت دمپایی

یک جفت جوراب اضافی

چند عدد کیسه فریزر

کمی دستمال کاغذی

یک عدد تسبیح

یک عدد کیف گردنی، برای حمل پول و گذرنامه

نخ و سوزن

شیء بُرنده

عینک دودی

چفیه

دوربین عکاسی و فیلم برداری

خودکار و دفترچه یادداشت

نکات بهداشتی

.Your browser does not support the audio tag

در طول سفر، برای جلوگیری از ابتلا به بیماری، خصوصاً سرماخوردگی و مشکلات گوارشی، موارد زیر را رعایت کنید:

۱. دست ها را مرتب با آب و صابون بشویید؛ خصوصا قبل از صرف غذا.

۲. از لیوان شخصی یا یک بار مصرف استفاده کنید.

۳. از آب های موجود در ظرف های روباز و آلوده، استفاده نکنید.

۴. تا آنجایی که امکان دارد، از آب های معدنی که در مسیر توزیع می شوند، استفاده کنید.

۵. ترجیحا از موکب ها و هیئت های بزرگ و معتبر، غذا بگیرید.

۶. بعد از غذا ــ به خصوص ناهار ــ حتماً به مدت یک ساعت، استراحت کنید. پیاده روی زیاد بعد از صرف غذا، موجب ضعف دستگاه گوارش و سوء هاضمه می شود. کسانی که مشکلات گوارشی دارند، زمان استراحت را افزایش دهند.

۷. موقع صحبت کردن با افراد بیمار، زیاد به آنها نزدیک نشوید و فاصلهٔ خود را تا حدود یک متر با آنها حفظ کنید.

۸. با توجه به جمعیت زیاد، در صورتی که خدای ناکرده مبتلاـ به سرماخوردگی شدید، حتماً جهت پیش گیری از ابتلای دیگران، از ماسک

استفاده کنید.

۹. با توجه به این که ممکن است هوا غبارآلود باشد، در طول مسیر، از ماسک استفاده کنید تا از بروز بیماری و مشکلات تنفسی، ایمن بمانید.

۱۰. در صورت بروز حساسیت و آبریزش بینی، از قرص لوراتادین استفاده کنید. قرص زادیتن، خواب آور است و مناسب نیست. البته بهترین داروی ضد حساسیت، اسپری های بینی و سینه می باشد.

۱۱. اگر بیماری خاصی دارید، قبل از سفر، با مسئول تیم پزشکی، در میان بگذارید و برای حضور در سفر، حتماً اجازه بگیرید.

۱۲. اگر خدای ناکرده مریض شدید، سریعا استراحت کنید و نگذارید بیماری بدتر شود.

۱۳. بستن شال به کمر، هم برای نگه داشتن ستون فقرات خوب است و هم برای گرم کردن پهلوها و کلیه ها.

بهداشت محیط

.Your browser does not support the audio tag

۱. در این سفر، باید دست در دست هم بدهیم و حفاظت از بهداشت محیط را تبدیل به یک فرهنگ عمومی کنیم.

۲. نظافت راه ها را کاملاً رعایت کنیم.

۳. حتماً بعد از صرف غذا، ظروف یک بار مصرف را در سطل زباله قرار دهیم؛ اگر چه لازم باشد صد متر یا بیشتر پیاده برویم.

۴. اگر دیدیم ظروف یک بار مصرف را روی زمین ریخته اند، نگوییم همه ریخته اند، پس ما هم بریزیم.

۵. اگر در طول مسیر، مواردی را مشاهده کردیم که مخل بهداشت محیط بود و وضعیت نگران کننده داشت، به مسئولین موکب گزارش دهیم تا سریعاً پیگیری کنند و رفع آلودگی نمایند تا وضعیت بهداشتی، به حد مطلوب برسد.

کفش های مناسب

عکس

.Your browser does not support the audio tag

۱. اگر قصد دارید کفشی برای سفر اربعین بخرید، یک ماه قبل از سفر بخرید و هر روز بپوشید تا به آن عادت کنید و

ص: ۴۳

اگر مشکلی دارد، برطرف سازید. چه بسا کسانی که کفش های خوبی دارند، ولی کفششان به خاطر نو بودن، با پا هم خوانی ندارد و آن ها را دچار مشکل می سازد.

۲. سعی کنید به هنگام پیاده روی، از کفش های راحت استفاده کنید. اگر کفشتان راحت نباشد و ذره ای پای شما را اذیت کند، در مسیر طولانی، باعث تاول زدن پای شما می شود و از پیاده روی شما، جلوگیری می کند.

۳. عرب ها برای پیاده روی، از دمپایی استفاده می کنند. حرکت با دمپایی، به مراتب بهتر و راحت تر از کفش نامناسب است.

۴. در عراق، دمپایی مخصوص پیاده روی، وجود دارد. مشخصهٔ آن، نرمی بسیار زیاد و رنگ مشکی آن است. دقت داشته باشید که دمپایی خشک با مواد کهنه نخرید.

۵. سعی کنید چند کفش مختلف (معمولی و طبی و دمپایی) به همراه داشده باشید تا هر از گاه، کفشتان را عوض کنید و پایتان استراحتی بکند.

۶. برای جلوگیری از تاول پا، از جوراب نخی استفاده کنید. جوراب باعث می شود پا تاول نزند، یا دیرتر تاول بزند.

۷. از آنجایی که پای مرطوب زودتر تاول می زند، سعی کنید پای خود را همواره خشک نگه دارید.

۸.. بعد از این که پای شما تاول زد و پر از آب شد، با یک سرنگ تمیز و نو، آب آن را تخلیه کنید و روی آن را با باند نازک ببندید. مواظب باشید که پوست روی تاول، کنده نشود. خود این پوست، بهترین پانسمان است.

گرفتگی عضلات

عکس

.Your browser does not support the audio tag

گرفتگی عضلات و درد های عضلانی، در طول پیاده روی شایع است. برای پیش گیری و درمان، نکات زیر را رعایت کنید:

۱. چند روز پیش از سفر،

ص: ۴۴

مرتب پیاده روی کنید تا بدن شما به پیاده روی های طولانی، عادت کند.

۲. قبل از شروع پیاده روی در سفر، قسمت های حساس پا را با روغن و کرم مخصوص، چرب کنید. روغن زیتون، اثر پیش گیرانهٔ خوبی دارد.

۳. در شروع سفر، خود را اذیت نکنید و حرکت آرامی داشته باشد؛ چرا که بدن شما به راهپیمایی عادت ندارد. روز اول، بیش از سیصد ستون یا تیرک نروید و به دویست تیرک در شهر و صد تیرک در جاده بسنده کنید. خصوصا کسانی که به همراه خانواده هستند، مراعات کنند تا دچار گرفتگی عضلات نشوند و روزهای بعد، از راهپیمایی باز نمانند.

۴. به محض رسیدن به مکانی که قصد دارید ساعتی را در آنجا استراحت کنید یا برای شب اقامت داشته باشید، حتماً قبل از این که بدنتان سرد شود، نرمش یا ورزش مختصری داشته باشید و ماهیچه های ران خود را مالش دهید و نگذارید گرفتگی پیش بیاید. اگر این کار را در کنار آتش انجام دهید، بهتر است و حرارت آتش، باعث می شود رگ ها سرد نشوند.

۵. در هنگام دراز کشیدن، پاهای خود را طوری قرار بدهید که بالاتر از بدن باشد؛ زیرا باعث رسیدن خون بیشتر به مغز می شود و جلوی باد کردن پاها را هم می گیرد.

۶. ماساژ موضعی، یکی از بهترین و مهمترین روش های درمان گرفتگی عضلات می باشد.

۷. می توانید برای رفع دردهای عضلانی، از قرص استامینوفن و ژلوفن استفاده کنید.

عرق سوز شدن

.Your browser does not support the audio tag

یکی از مسائل شایع در طول پیاده روی، عرق سوز شدن در ناحیه داخلی پاها است. کسانی که چاق و فربه یا مستعد عرق سوز شدن هستند، برای جلوگیری یا درمان این

ص: ۴۵

مسأله، نکات زیر را رعایت کنند:

۱. حتما قبل از پیاده روی، دوش بگیرند.

۲. در طول مسیر، روزی چند بار، بدن خود را با آب شستشو دهند.

۳. قبل از حرکت، موضع را با پماد زینک اکساید چرب کنند.

۴. محل سوزش را با صابون نشویند. صابون، چربی پوست را از بین می برد و مشکل را تشدید می کند.

۵. از پودر بچه یا پماد کالاندولا استفاده کنند.

پیاده روی در فصل گرما

.Your browser does not support the audio tag

آب و هوای عراق در تابستان، بسیار گرم است. لذا از لباس نخی و خنک و سبک استفاده کنید و کلاه نقاب دار و ضد آفتاب به سر بگذارید. همراه داشتن عینک آفتابی، به خصوص برای کسانی که چشمشان به اشعه آفتاب حساس است، ضروری است؛ هر چند عینک آفتابی در فصل سرما هم به کار می آید و مفید است.

پیاده روی در فصل سرما

.Your browser does not support the audio tag

سال هایی که اربعین به فصل سرما می افتد، پتوی مسافرتی سبک، کلاه، دستکش، چتر سبک تاشو و لباس گرم به اندازهٔ کافی بردارید. با توجه به سوز هوا، بهترین لباسی که می توانید به همراه داشته باشید، بادگیرهای زمان جبهه و جنگ است ــ اعم از شلوار و بالاپوش ــ که جلوی سوز را می گیرد و مانع از خارج شدن حرارت بدن می شود و در عین حال، سبک هم می باشد. در صورت بارش باران نیز می تواند از خیس شدن شما جلوگیری کند.

پیاده روی در شب

.Your browser does not support the audio tag

بعد از ساعت ۹ شب، مسیر پیاده روی خلوت تر است و عده ای ترجیح می دهند تا اذان صبح، راه بروند و بعد از طلوع آفتاب بخوابند.

اگر بشود برای این قسمت یک عنوان خاص داده شود و موضوع پر اهمیت تر جلوه داده بشود بهتر است در متن

ص: ۴۶

اضافات زیادی داشته ام و نیاز به ویراستاری دارد

در این سال ها که اربعین به فصل پاییز افتاده است، حرکت شبانه، توصیه می‌شود زیرا هوا برای طی مسیر مساعد است و باعث می شود به گرمای ظهر برنخوریم. علاوه بر این که اگر بعضی از زائران، حرکت شبانه نداشته باشند، ممکن است به خاطر فراوانی جمعیت، با مشکل جا و مکان خواب روبه رو شویم.

بهترین روش برای حرکت در شب

ساعت هشت شب استراحت کرده تا ساعت دوازده شب یا یک بامداد بعد حرکت کنید و تا هشت صبح حرکت داشته باشید بعد مجددا استراحت کنید و مجددا ساعت یازده ظهر حرکت کنید تا ساعت سه بعد از ظهر و استراحت تا ساعت پنج مجددا حرکت تا شب ساعت هشت

کسانی که قصد دارند شب ها پیاده روی کنند، حتما در فصل سرما لباس گرم بپوشند و از بادگیر استفاده کنند و ماسک بزنند تا سوز و سرما، به سر و سینه آنها آسیب نزند.

اکثر موکب داران تا اذان صبح، استراحت می کنند؛ اما موکب دارانی هم هستند که شب ها مشغول خدمات رسانی به زائران شب رو هستند و چایی و شیر داغ و هِدبَند و این قبیل چیزها را توزیع می کنند تا زائران در سرمای شب، گرم بمانند.

گم شدن در مسیر

.Your browser does not support the audio tag

برای این که دوستان و هم کاروانی های خود را در مسیر پیاده روی گم نکنید، چند نکته را باید مد نظر داشته باشید:

۱. لازمهٔ این سفر، صبر و حوصله است؛ مخصوصاً برای کسانی که با کاروان می آیند و با افرادی از سنین مختلف، همراه هستند. اگر کمی حوصله به خرج بدهید و اصطلاحاً خوش سفر باشید، نه گم می شوید و نه همدیگر

ص: ۴۷

را گم می کنید.

۲. این مساله، زمانی اتفاق می افتد که توان افراد گروه، با هم متفاوت باشد و برخی تندرو باشند و برخی کندرو. پس سعی کنید با کسانی همراه شوید که توانشان در حد شما است و می توانید در تمام مسیر، با هم هماهنگ باشید.

۳. کاروان باید علامت خاص و پرچمی با دستهٔ بلند داشته باشد. این مسأله، در هماهنگ شدن کاروان، بسیار موثر است.

۴. مهمترین راه برای گم نشدن، هماهنگ بودن با مدیر گروه است. از تک روی، جداً بپرهیزید.

۵. در تمام طول مسیر پیاده روی ـ از نجف تا کربلا ـ تیرهای چراغ برقی وجود دارد که از ۱ تا ۱۴۵۲ شماره گذاری شده اند و هر کدام از این تیرها، دقیقاً ۵۰ متر با هم فاصله دارند و به نوعی، کیلومترسنج هستند. به وسیلهٔ آنها می توانید تشخیص بدهید که چقدر از مسیر را طی کرده اید و چقدر باقی مانده است.

۶. اگر بعد از شروع مسیر از حرم امیرالمومنین علیه السلام و رد شدن از تیر چراغ برق شمارهٔ ۲۰۰، با تیر برق شماره ۱ مواجه شدید، تعجب نکنید. تا این قسمت از تیر برق ها، مربوط به شهر نجف است و از اینجا به بعد، محدودهٔ کربلا شروع می شود و شماره های جدید، تا مرقد مطهر اباالفضل العباس علیه السلام ادامه دارد.

۷. تا تیرک شمارهٔ ۱۲۹۵، تنها یک مسیر وجود دارد. از اینجا به بعد، مسیرها دو تا می شود: یکی همان مسیر تیرک ها است و دیگری جادهٔ کناری. مسیر کناری، به حرم نزدیک تر است. البته بهتر است همان مسیر تیرک ها را در پیش بگیرید.

۸. شایع شده است که فاصلهٔ تیرک ها در

ص: ۴۸

شهر کربلا، کمتر از فاصلهٔ تیرک ها در اتوبان است. طبق تحقیق انجام شده، هیچ فرقی با هم ندارند و فاصلهٔ تیرک ها ۵۰ متر است.

۹. این تیر برق ها، کمک بزرگی به زائران می کند. علاوه بر این که فاصله شان را تا کربلا نشان می دهد، وعدگاه آنها هم به حساب می آید و معمولا وقتی می خواهند با هم وعده بگذارند، در کنار تیر برقِ شمارهٔ فلان، قرار می گذارند تا همدیگر را گم نکنند.

۱۰. بهتر است قرارهایی که با هم می گذارید، در مسافت های طولانی باشد؛ مثلاً بعد از شهر نجف، در کنار ستون ۳۷۰ تا ۴۲۰ قرار بگذارید تا هنگام انتظار، زمان شما تلف نشود؛ چون وقتی به آن ستون می رسید، دیگر وقت استراحت شامگاهی است و اگر کسی یکی دو ساعت تأخیر داشته باشد، به حرکت شما ضرری نمی رساند.

۱۱. برای وعده گذاری در کنار تیرهای چراغ برق، از عددهای رُند ــ مثل ۴۰۰ یا ۳۵۰ ــ استفاده نکنید؛ چون زوار گرامی، غالباً در این مکان ها وعده می گذارند و این مکان ها، خیلی شلوغ می شود.

۱۲. اگر در مسیر همدیگر را گم کردید، زیاد معطل نشوید و به حرکت خود ادامه دهید و به اولین چادر گمشدگان خبر بدهید و با آنان هماهنگ باشید.

گم شدن در کربلا

برای این که در شهر کربلا، همدیگر را گم نکنید، چند نکته را رعایت نمایید:

۱. در همان ابتدای پیاده روی، وعده گاه خود را در کربلا مشخص کنید؛ مثلا به این صورت: «اگر همدیگر را گم کردیم، وعدهٔ ما فلان هتل باشد».

۲. اگر هتل ندارید، مثلا بگویید: «وعدهٔ ما، در شام اربعین، موقع نماز مغرب، در مقام امام زمان عج الله تعالی فرجه». خلاصه یک

جایی وعده بگذارید که دور از شلوغی و مرکز شهر باشد.

۳. سعی کنید برای قرارهایتان، دو وعده مشخص کنید؛ مثلا: «اگر در وعدگاه اول همدیگر را پیدا نکردیم، فردای اربعین، موقع نماز ظهر، در مقام امام زمان عج الله تعالی فرجه الشریف، همدیگر را ببینیم».

۴. با توجه به این که ممکن است از اهل کاروان جدا شوید، ویزا و گذرنامه و کلیهٔ مدارک مورد نیاز هر شخص، حتماً همراه خودش باشد تا مشکلی پیش نیاید.

محل خواب و استراحت

Your browser does not support the audio tag.

۱. با وجود آفتاب و گرمای نسبی هوا، مشکل چندانی برای استراحت و محل خواب در طول روز، وجود ندارد.

۲. برای شب، پیشنهاد می شود که قبل از ساعت ۸ شب، در بین موکب های مسیر، محلی را برای خواب انتخاب کنید. احتمال این که بعد از ساعت ۸ شب، جای گرم و مناسبی پیدا شود، کمی سخت است.

۳. با توجه به سرمای شب، سعی کنید به جای چادر، در موکب هایی که ساختمان دارند و گرم تر هستند، اتراق کنید.

۴. جای خواب مناسب برای خواهران و برادران، وجود دارد و جای نگرانی نیست. فقط به کمی برنامه ریزی نیاز دارد و باید مسئولین کاروان های بزرگ، افرادی را از قبل بفرستند تا مکان ها را ارزیابی کنند و به آنها خبر دهند.

۵. با توجه به این که در موکب ها، از کشورها و فرهنگ های مختلفی گرد هم می آیند، لازم است شئونات اخلاقی و شئون ایام اربعین را حفظ کنید.

۶. از شوخی زیاد و ایجاد سر و صدا پرهیز نمایید.

۷. حال کسانی را که مشغول استراحت هستند، مراعات کنید. برخی از افراد، به محض این که از خواب بیدار

ص: ۵۰

می شوند، دیگر خوابشان نمی برد و با توجه به ضرورت استراحت برای پیاده روی، روز بعد دچار مشکل و مشقت می شوند. نتیجهٔ این اذیت و آزار و ناراحت کردن دیگران، پایمال کردن حق الناس و از دست دادن روح معنوی و بی بهره ماندن از آثار و برکات این سفر است.

۸. یکی از مسائل مهم در این سفر، تعاون و کمک به یکدیگر است: «تَعاوَنُوا عَلَی البِرِّ و التَّقوی».(۱) در موکب ها، با هم همکاری داشته باشید و بدانید که زائر، زائر است و فارس و عرب و عجم ندارد.

۹. رزرو کردن و گرفتن مکان ــ بیش از حد نیاز ــ و جا ندادن به دیگر زائران، اساساً کار خوب و اخلاقی و انسانی نیست.

۱۰. چون وسایل استراحت ــ مثل پتو و امثال اینها ــ ممکن است در مسیر و موکب ها محدود باشد، هر کس در حد نیازش از پتو استفاده کند. طوری نشود که یکی از پتو به عنوان بالش استفاده کند و زائر دیگر، تا صبح از سرما بلرزد.

۱۱. کسانی که عادت به بالش دارند، حتما یک بالش بادی همراه داشته باشند تا نیاز نباشد از پتو برای این کار استفاده کنند.

رزرو محل استراحت

Your browser does not support the audio tag.

اگر به همراه خانواده به این سفر می روید، باید مکان استراحت را در کربلا، از قبل رزرو کنید؛ چون در ایام اربعین، همهٔ هتل ها و مسافرخانه ها و خانه های اجاره ای ــ چه دور و چه نزدیک حرم ــ پر می شود. البته کم و بیش، در موکب ها یا خانه های آمادهٔ پذیرایی، می توان محل استراحتی پیدا کرد، ولی ممکن است اذیت شوید.

با توجه به این که اربعین در این سال ها، همزمان با فصل

ص: ۵۱

۱- سوره مائده، آیه ۲.

پاییز است و هوای عراق، نسبتاً گرم است، زائران می توانند با هم برنامه ریزی کنند و یک چادر مسافرتی به همراه داشته باشند تا چند نفری، در جاده و کربلا از آن استفاده کنند.

نکاتی برای بانوان

عکس

Your browser does not support the audio tag.

۱. اگر چادر ملی یا لبنانی و عربی داشته باشید، بسیار راحت تر خواهید بود؛ چون دیگر لازم نیست در طول مسیر، چادر خود را با دست بگیرید. این چادرها، پوشیه هم دارند و در طول سفر، هم از نظر دینی و هم از لحاظ اجتماعی، راحت تر هستند. در هر صورت، اگر خواهران از پوشیه استفاده کنند، بسیار مناسب تر است.

۲. دست کش مشکی و جوراب مخصوص وضو، به همراه داشته باشید.

۳. با توجه به این که موکب محل استراحت خواهران جدا می باشد و ممکن است با موکب محل استراحت محارم خود فاصله داشته باشند، بهتر است خانم هایی که با هم آشنایی دارند، با هم باشند تا در مواقع نیاز، بتوانند به هم کمک کنند.

۴. تیپ و ظاهر اسلامی را رعایت کنید و در موکب ها، مثل منزل شخصی خود نگردید و لباس مناسب بپوشید. موکب، محل رفت و آمد است و ممکن است مشکلاتی به وجود آید.

۵. هر کشوری، آداب مخصوص خود را دارد و در این مسیر، ما مهمان مردم عراق هستیم و باید مسائل مربوط به فرهنگ آنان را رعایت کنیم. در موکب خانم های عراقی، رسم است که شب ها عزاداری کنند و بعد، استراحت نمایند. اما خانم های ایرانی، در این مراسم ها شرکت نمی کنند؛ چون اساساً زبان آنها را متوجه نمی شوند و خودشان هم برنامه ای برای این کار ندارند. این مسأله، باعث می شود حوصله شان سر برود و

ص: ۵۲

بعضی ها به سراغ شوخی و بگو و بخند بروند. این امر، موجب ناراحتی بانوان عراقی می شود. لذا از خواهران تقاضا می شود این گونه مسائل را رعایت کنند.

توصی هایی درباره کودکان

عکس

Your browser does not support the audio tag.

۱. اگر کودک خردسال به همراه دارید، با کاروان جوانان، همراه نشوید. شما نمی توانید با آنها، هماهنگ حرکت کنید.

۲. ساعاتی را برای حرکت انتخاب کنید که گرفتار سرما یا گرمای شدید نشوید.

۳. اگر کودک شما، بالای یک سال دارد، حتما برای بازی با او، وقت بگذارید تا در طول مسیر، مانع پیاده روی شما نشود.

۴. لباس کودکان، طوری باشد که از جهت سنگینی، آنها را در طول مسیر اذیت نکند.

۵. در صورت آوردن کالسکه یا ویلچر، از وسیله ای استفاده کنید که تحمل ۱۲۰ کیلومتر راه، آن هم با جاده های نامناسب را داشته باشد.

۶. حتماً یک انبردست و قطعه ای سیم، به همراه داشته باشید تا اگر وسیلهٔ شما خراب شد، بتوانید آن را موقتاً راه اندازی کنید و خود را به تعمیرگاه برسانید.

۷. کفش خوب و جوراب کفشی مخصوص کودکان، به همراه داشته باشید تا اگر کودک خود را در کالسکه قرار دادید، بتوانند کفش های خود را درآورند و اذیت نشوند.

۸. در فصل سرما، شال و کلاه و دست کش مناسب برای بچه ها بردارید.

۹. اگر در مناطق گرمسیر ایران زندگی می کنید و کودکان شما عادت ندارند از شال و کلاه استفاده کنند، قبلا آنها را به استفاده از شال و کلاه عادت دهید تا در عراق، اذیت نشوند.

۱۰. در فصل سرما، از حمام کردن بچه ها، جدا خودداری کنید تا دچار سرماخوردگی نشوند.

۱۱. به فکر غذای مناسب کودکتان

ص: ۵۳

باشید. اگر در موکبی، غذای مناسب کودکتان را داشتند، حتماً از آن غذا بگیرید و به همراه داشته باشید؛ چون این نوع غذاها، در همهٔ موکب ها پخش نمی شوند.

۱۲. ظروف مخصوص برای کودکان بردارید.

۱۳. داروی های عراق، کیفیت ندارند. سعی کنید داروهای مورد نیاز کودکان ــ مثل تب بر و چرک خشک کن ــ همراه داشته باشید.

۱۴. معمولاـ مزاج کودکان در این گونه سفرها، به هم می ریزد. داروهای لازم برای یبوست یا اسهال کودکان را با خود بیاورید.

۱۵. پوشک های خوب و مناسب از ایران بیاورید که مقاوم باشد و نیاز به عوض کردن زیاد نباشد.

۱۶. دستمال مرطوب پلاستیکی یا جعبه ای، به همراه داشته باشید.

وسایل ارتباطی

.Your browser does not support the audio tag

۱. حتما یک سیم کارت مربوط به خط عراق، خریداری کنید.

۲. برای تعویض سیم کارت، از عوامل و زائران ایرانی کمک بگیرید.

۳. در روزهای اربعین، به خاطر مشکل خطوط ارتباطی و شلوغی بیش از حد، موبایل در کشور عراق، به سختی خط می دهد و تماس گرفتن کمی مشکل است. در ابتدای سفر، به خانواده هایتان بگویید که اگر نتوانستید با آنها تماس بگیرید، نگران نشوند.

۴. اگر می خواهید تماس تلفنی داشته باشید، بهتر است این کار را قبل از طلوع آفتاب انجام دهید تا به خاطر ترافیک بالای شبکه در طول روز، به مشکل برنخورید.

۵. بعضی از موکب ها، تلفن در اختیار زائران قرار می دهند تا با هر نقطه از دنیا که خواستند، به صورت رایگان تماس بگیرند.

۶. در طول مسیر، تقریبا در هر یک کیلومتر، موکب هایی هستند که در کنار جاده، پنل برق ۱۵ تایی و ۲۰ تایی گذاشته اند و زائران می توانند گوشی موبایل

ص: ۵۴

و دستگاه های برقی خود را شارژ کنند.

۷. حواستان باشد که گوشی را به هنگام شارژ، در موکب و هتل و رستوران، رها نکنید.

۸. هیچ گاه تلفن همراه خود را در اختیار دیگران ــ به ویژه افراد ناشناس ــ قرار ندهید.

چند نکته ضروری

.Your browser does not support the audio tag

۱. چون در ایام اربعین، جمعیت بسیار زیادی، قصد ورود و خروج از طریق مرزهای ایران دارند، بهتر است چند روز زودتر از اربعین، وارد عراق شوید و چند روز بعد از اربعین، خارج شوید تا با ازدحام جمعیت، مواجه نشوید. اگر بتوانید به صورت هوایی سفر کنید، بسیار مناسب تر است و با ازدحام مرز، مواجه نخواهید شد.

۲. اگر به صورت گروهی سفر می کنید، فرد یا افرادی را به عنوان پیش رو بفرستید تا مکان را _ مخصوصا در کربلا _ بررسی کنند.

۳. اطمینان حاصل کنید که نام و آدرس هتل یا حسینیهٔ محل سکونت خود را در کربلا، به درستی می دانید.

۴. شمارهٔ مسئولین ستاد مربوطه، مثل شمسا یا مسئولین مربوط به کاروان خود را همراه داشته باشید.

۵. از نظرات و تجربیات مدیر راهنمای کاروان خود، تبعیت کنید.

۶. به هنگام پیاده روی، با یک نظم خاص راه بروید. نه آن قدر تند راه بروید که خسته شوید و نه بیشتر از حد معمول، استراحت کنید.

۷. سعی کنید به صورت دسته جمعی راه بروید تا برای استراحت های گاه و بی گاه، کمتر وسوسه شوید.

۸. در بین راه، نسبت به حفظ و حراست از گذرنامهٔ خود، کمال دقت را داشته باشید.

۹. هر گونه وسایل مربوط به اتباع ایرانی را که پیدا کردید، به مسئولین مربوطهٔ کشورمان در عراق تحویل دهید.

ص: ۵۵

۰. اگر گذرنامه ای پیدا کردید، سریعا به مسئولین مربوطه برسانید.

۱۱. از رفتن به موکب های دور از جاده، خودداری کنید.

۱۲. به موکب های واقع در روستاها یا مکان های دیگر که به صورت انفرادی دعوت می کنند، نروید.

۱۳. در مواقعی که مجبور هستید به موکب های دورتر بروید، حتما به هنگام خواب، یکی از افراد خودتان را به عنوان نگهبان بگذارید.

۱۴. از رفتن به اماکن مقدسه ای که دولت عراق و ایران منع می کنند، خوداری کنید.

نکات اطلاعاتی و امنیتی

.Your browser does not support the audio tag

۱. در مواجه با افراد ناشناس، دقت نمایید و به کسی اطمینان نکنید.

۲. مشخصات خود را برای هر کسی افشا نکنید.

۳. اگر در موبایل شما، شمارهٔ اشخاص مهمی وجود دارد، حتما آن اسامی را پاک کنید تا در صورت دزدیده شدن گوشی، مشکلی برای شما و صاحب شماره پیش نیاید.

۴. اگر در بین جمعیت، یکی از مسئولان کشورمان را مشاهده کردید، به هیچ عنوان او را به دیگران معرفی نکنید.

۵. مواظب باشید در مورد مسئولان نظام یا اشخاص سرشناس کشور، شما را تخلیهٔ اطلاعاتی نکنند.

۶. از طرح مسائل حساس نظام در عراق، اجتناب کنید.

۷. حمایت از نظام عراق و اطاعت از قوانین آن، سرلوحهٔ کارتان باشد.

۸. مواظب باشید در مورد عرب و عجم، نکته ای نگویید که باعث اختلاف شود.

۹. از بحث و جدل دربارهٔ شیعه و سنی، جداً خودداری کنید.

۱۰. حمایت از مرجعیت عراق، سرلوحهٔ کارتان باشد.

۱۱. با توجه به گرایشات دفاتر مراجع عظام تقلید و مسائل حاشیه ای آن، از ورود به این گونه مسائل خودداری کنید.

توصیه هایی برای بعد از سفر

عکس

.Your browser does not support the audio tag

زیارت اباعبدالله الحسین صلوات الله علیه، یک توفیق الهی است

ص: ۵۶

وکوچک ترین اثرش این است که تمام گناهان انسان آمرزیده می شود؛ ولی این برای کسی است که حسینی بماند و معنویت سفر را حفظ کند. قرآن کریم می فرماید: «إِنَّ الَّذینَ قالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقامُوا فَلا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَ لا هُمْ یَحْزَنُونَ».(۱) کسانی که

ایمان می آورند و می گویند پروردگار ما خداوند یکتا است، سپس بر سر کلام و ایمان خود باقی می مانند و پایداری می کنند، اینان کسانی هستند که از آثار مادی و معنوی ایمان، بهره مند می گردند؛ چون ایمانشان دائمی و ماندگار است.

همان گونه که قبلا گفته شد، زیارت امام حسین علیه السلام، شباهت های زیادی به حج دارد. در مورد حج، روایت داریم که یک نور، حاجی را احاطه می کند و تا زمانی که گناهی از او سر نزده است، این نور با او همراه است. در مورد زیارت امام حسین علیه السلام هم همین گونه است. ما که اربعینی شده ایم، باید تلاش کنیم با تقوا و پرهیزکاری و انسانیت، نور معرفت اباعبدالله الحسین علیه السلام را برای همیشه در خود نگه داریم. پس برای بعد از سفر هم برنامه ریزی داشته باشیم که ان شاءالله معنو

یات این سفر، در ما ماندگار شود.

زیارت مخصوص امام حسین علیه السلام در روز اربعین

Your browser does not support the audio tag.

السَّلامُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ وَ حَبِيبِهِ السَّلامُ عَلَى خَلِيلِ اللَّهِ وَ نَجِيبِهِ السَّلامُ عَلَى صَفِيِّ اللَّهِ وَ ابْنِ صَفِيِّهِ السَّلامُ عَلَى الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الشَّهِيدِ السَّلامُ عَلَى أَسِيرِ الْكُرُبَاتِ وَ قَتِيلِ الْعَبَرَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّهُ وَلِيُّكَ وَ ابْنُ وَلِيِّكَ وَ صَفِيُّكَ وَ ابْنُ صَفِيِّكَ الْفَائِزُ بِكَرَامَتِكَ أَكْرَمْتَهُ بِالشَّهَادَةِ وَ حَبَوْتَهُ بِالسَّعَادَةِ وَ اجْتَبَيْتَهُ بِطِيبِ الْوِلادَةِ وَ جَعَلْتَهُ سَيِّدا مِنَ السَّادَةِ وَ قَائِدا مِنَ الْقَادَةِ وَ ذَائِدا مِنَ الذَّادَةِ وَ أَعْطَيْتَهُ مَوَارِيثَ الْأَنْبِيَاءِ

۱- سوره احقاف، آیه ۱۳.

وَ جَعَلْتَهُ حُجَّةً عَلَى خَلْقِكَ مِنَ الْأَوْصِيَاءِ فَأَعْذَرَ فِي الدُّعَاءِ وَ مَنَحَ النُّصْحَ وَ بَذَلَ مُهْجَتَهُ فِيكَ لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَيْرَةِ الضَّلالَةِ وَ قَدْ تَوَازَرَ عَلَيْهِ مَنْ غَرَّتْهُ الدُّنْيَا وَ بَاعَ حَظَّهُ بِالْأَرْذَلِ الْأَدْنَى وَ شَرَى آخِرَتَهُ بِالثَّمَنِ الْأَوْكَسِ وَ تَغَطْرَسَ وَ تَرَدَّى فِي هَوَاهُ وَ أَسْخَطَكَ وَ أَسْخَطَ نَبِيَّكَ ،

سلام بر ولیّ خدا و حبیبش،سلام بر دوست خدا و نجیبش،سلام بر بنده برگزیده خدا و فرزند برگزیده اش،سلام بر حسین مظلوم شهید،سلام بر آن دچار گرفتاریها و کشته اشکها،خدایا من گواهی می دهم که حسین ولیّ تو و فرزند ولیّ تو،و فرزند برگزیده توست حسینی که به کرامت رسیده،او را به شهادت گرامی داشتی،و به خوشبختی اختصاصش دادی،و به پاکی ولادت برگزیدی،و او را آقایی از آقایان،و پیشروی از پیشرویان،و مدافعی از مدافعان حق قرار دادی،و میراثهای پیامبران را به او عطا فرمودی،و او را از میان جانشینان حجّت بر بندگانت قرار دادی،و در دعوتش جای عذری باقی نگذاشت،و از خیرخواهی دریغ نورزید،و جانش را در راه تو بذل کرد،تا بندگانت را از جهالت و سرگردانی گمراهی برهاند،درحالی که بر علیه او به کمک هم برخاستند،کسانی که دنیا مغرورشان کرد،و بهره واقعی خود را به فرومایه تر و پست تر چیز فروختند،و و

آخرتشان را به کمترین بها به گردونه فروش گذاشتند،تکبر کردند و خود را در دامن هوای نفس انداختند،تو را و پیامبرت را به خشم آوردند،

وَ أَطَاعَ مِنْ عِبَادِکَ أَهْلَ الشِّقَاقِ وَ النِّفَاقِ وَ حَمَلَهَ الْأَوْزَارِ الْمُسْتَوْجِبِینَ النَّارَ [لِلنَّارِ] فَجاهَدَهُمْ فِیکَ صَابِرا مُحْتَسِبا حَتَّی سُفِکَ فِی طَاعَتِکَ دَمُهُ وَ اسْتُبِیحَ حَرِیمُهُ اللَّهُمَّ فَالْعَنْهُمْ لَعْنا وَبِیلا وَ عَذِّبْهُمْ عَذَابا أَلِیما السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ رَسُولِ

ص: ۵۸

اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ أَشْهَدُ أَنَّکَ أَمِينُ اللَّهِ وَ ابْنُ أَمِينِهِ عِشْتَ سَعِيدا وَ مَضَيْتَ حَمِيدا وَ مُتَّ فَقِيدا مَظْلُوما شَهِيدا وَ أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ مُنْجِزٌ مَا وَعَدَکَ وَ مُهْلِکٌ مَنْ خَذَلَکَ وَ مُعَذِّبٌ مَنْ قَتَلَکَ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ جَاهَدْتَ فِی سَبِيلِهِ حَتَّی أَتَاکَ الْيَقِينُ فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَکَ وَ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ظَلَمَکَ وَ لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً سَمِعَتْ بِذَلِکَ فَرَضِيَتْ بِهِ،

و اطاعت کردند از میان بندگانت،اهل شکاف افکنی و نفاق و بارکشان گناهان سنگین،و سزواران آتش را پس با آنان درباره تو صابرانه و به حساب تو جهاد کرد،تا در طاعت تو خونش ریخته شد و حریمش مباح گشت خدایا آنان را لعنت کن لعنتی سنگین،و عذابشان کن عذابی دردناک،سلام بر تو ای فرزند رسول خدا،سلام بر تو ای فرزند سرور جانشینان،شهادت می دهم که تو امین خدا و فرزند امین اویی،خوشبخت زیستی،و ستوده درگذشتی،و از دنیا رفتی گم گشته،و مظلوم و شهید،گواهی می دهم که خدا وفاکننده است آنچه را به تو وعده داده،و نابودکننده کسانی را که از یاری ات دریغ ورزیدند،و عذاب کننده کسانی را که تو را کشتند،و گواهی می دهم که تو به عهد خدا وفا کردید و در راهش به به جهاد برخاستی تا مرگ فرا رسید،پس خدا لعنت کند کسانی را که تو را کشتند،و به تو ستم کردند،و این جریان را شنیدند و به آن خشنود شدند،

اللَّهُمَّ إِنِّی أُشْهِدُکَ أَنِّی وَلِيٌّ لِمَنْ وَالاهُ وَ عَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاهُ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ أَشْهَدُ أَنَّکَ كُنْتَ نُورا فِی الْأَصْلابِ الشَّامِخَهِ وَ الْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَهِ [الطَّاهِرَهِ] لَمْ تُنَجِّسْکَ الْجَاهِلِيَّهُ بِأَنْجَاسِهَا وَ لَمْ تُلْبِسْکَ

الْمُدْلَهِمَّاتُ مِنْ ثِيَابِهَا وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّينِ وَ أَرْکَانِ الْمُسْلِمِينَ وَ مَعْقِلِ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ الْإِمَامُ الْبَرُّ التَّقِيُّ الرَّضِيُّ الزَّکِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِيُّ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ وُلْدِکَ کَلِمَةُ التَّقْوَى وَ أَعْلامُ الْهُدَى وَ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى وَ الْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ أَشْهَدُ أَنِّي بِکُمْ مُؤْمِنٌ وَ بِإِيَابِکُمْ مُوقِنٌ بِشَرَائِعِ دِينِي وَ خَوَاتِيمِ عَمَلِي وَ قَلْبِي لِقَلْبِکُمْ سِلْمٌ وَ أَمْرِي لِأَمْرِکُمْ مُتَّبِعٌ وَ نُصْرَتِي لَکُمْ مُعَدَّةٌ حَتَّى يَأْذَنَ اللَّهُ لَکُمْ فَمَعَکُمْ مَعَکُمْ لا مَعَ عَدُوِّکُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکُمْ وَ عَلَى أَرْوَاحِکُمْ وَ أَجْسَادِکُمْ [أَجْسَامِکُمْ] وَ شَاهِدِکُمْ وَ غَائِبِکُمْ وَ ظَاهِرِکُمْ وَ بَاطِنِکُمْ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

خدای من تو را شاهد می گیرم که من دوستم با آنان که او را دوست دارند،و دشمن با آنان که با او دشمنند،پدر و مادرم فدایت ای فرزند رسول خدا،گواهی می دهم که تو در صلبهای بلندمرتبه و رحمهای پاک نوری بودی،جاهلیت با ناپاکیهایش تو را آلوده نکرد،و از جامه های تیره و تارش به تو نپوشاند،و گواهی می دهم که تو از ستونهای دین،و پایه های مسلمانان،و پناهگاه مردم مؤمنی،و گواهی می دهم که پیشوای نیکوکار،با تقوا،راضی به مقدرات حق،پاکیزه،هدایت کننده،و هدایت شده ای،و گواهی می دهم که امامان از فرزندانت،اصل تقوا،و نشانه های هدایت،و دستگیره محکم،و حجّت بر اهل دنیا هستند و گواهی می دهم که من به یقین مؤمن به شمایم،و به بازگشتتان یقین دارم،براساس قوانین دینم،و عواقب عملم،و قبلم با قلبتان در در صلح،و کارم پیرو کارتان،و یاری ام برای شما آماده است،تا خدا به شما اجازه دهد،پس با شمایم نه با دشمنانتان،درودهای خدا بر شما،و بر ارواح و پیکرهایتان،و بر حاضر و غایبتان،و بر ظاهر و باطنتان،آمین ای پروردگار جهانیان.

پس دو رکعت

ص: ۶۰

نماز می خوانی،و به آنچه می خواهی دعا می کنی و برمی گردی.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که مـا را در دستیـابی به این هـدف یـاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادنـد تقـدیر و تشـکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصـفهان -خیابان عبـدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شـهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹